

ДІЛО

Виходить щодня вранці.

Видання: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Реданція і Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504 060
Валку "Євський Листок"
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
квартально . . . . . 15.00 .
піврічно . . . . . 30.00 .
річно . . . . . 60.00 .
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіскація „Діла“.

Вчорашнє (112) число „Діла“ підпало конфіскації за (подаємо, як у рішенні львівського городського староства) передову статтю, що

зачиналася від слів: „Чи український видавець...“ Поліція забрала видрукований наклад. Ми видали другий наклад.

Скандинавські держави не почувуються zagrożеними

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ШВЕДСЬКОГО УРЯДУ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Тут оголошено такий офіційний комунікат: У зв'язку з запитом, що з ним звернувся при кінці минулого місяця німецький уряд, чи шведський уряд бажав би на основі взаїмних переговорів підписати договір про ненапад, дійшло до виниклих думок між обома урядами з таким вислідом: Тому, що Швеція не почувалася zagrożеною Німеччиною і стоячи на сторожі своєї невідчужуваності, не має наміру підписувати з ніякою державою договір про ненапад, королівський шведський уряд повідомив уряд Німеччини, що не вважав необхідним закріплювати такі договори. Оба уряди згодилися, що слід стриматися від розмов у справі згаданого. Добре поінформовані кола зазначають, що відповідь Норвегії і Фінляндії — подібна. Данія застерігаючи свою повну невідчужуваність висловила згоду навязати переговори з Німеччиною у справі договору про ненапад.

ЩО КАЖЕ ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ?

Берлін, ПАТ. У зв'язку з відповіддю скандинавських держав на пропозиції німецького уряду у справі договорів про ненапад, Німецьке інформаційне Бюро оголосило такий комунікат: Наслідком заяви канцлера дня 28 квітня ц. р. почалися переговори між урядом німецьким та урядами Естонії, Латвії, Данії, Норвегії, Швеції та Фінляндії у справі договору про ненапад з Німеччиною. Переговори між урядом Німеччи-

ни та урядами Латвії й Естонії вже кінчаються. Шож торкається Данії є засадниче порозуміння у справі близького підписання договору про ненапад.

Виміна поглядів з урядами Швеції, Норвегії і Фінляндії довела до такого вислуду: Уряди Швеції і Норвегії склали ще раз заяву німецькому урядові, що не почувуються zagrożеними Німеччиною і згідно з береженою ними засадою невідчужуваності не задумують підписувати з ніякою державою договір про ненапад. Згадані уряди не вважають потрібним закріплювати такі договори і в порозумінні з урядом Німеччини, рішили залишити переговори в цій справі. До подібних вислудів довели переговори між урядом Німеччини та урядом Фінляндії.

ЩО ПИШЕ ПРО ЦЕ ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА?

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса в численних коментарях — обговорює відмову відповіді скандинавських держав на німецьку пропозицію, підписати договір про ненапад. Становище Данії з огляду на сусідство з Німеччиною у спеціальних політичних умовах стрічається в паризькій пресі з повним зрозумінням.

Примирливе становище Японії.

ЕНЕРГІЙНА АКЦІЯ ТРЬОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ.

АМОЙ, ПАТ. Міська управа міжнародної концесії на острові Кулянсу, відкинула японську пропозицію у справі реформи міської ад-

міністрації та виконання нагляду над терористичною діяльністю. Міська рада запевняє у відповіді, що видано відповідні розпорядки у справі актів терору. Далі заявила, що до якихнебудь змін в адміністрації може прийти на основі рішення консульського корпусу.

Одночасно до острова Кулянсу причалили 4 англійські кораблі, 2 Злучених Держав та 1 французький, з яких висіли відділи піхоти і маришарки. Бритійські, французькі й американські військові сили на острові Кулянсу є такі самі — каже комунікат британської адміралії — як японські сили.

ТОКІО, ПАТ. В середу 17. ц. м. ввечері до-ручено британському амбасадорові японську відповідь на протест В. Британії з приводу десанту японських військ в Кулянсу.

ПАРИЖ, ПАТ. Аваз повідомляє з Токіо: Японські міродатні кола змагаються поладнати положення, що витворилось у зв'язку з акцією японських військ на терені міжнародної концесії на острові Кулянсу. На думку закордонних обсерваторів справа буде поладнана приверненням попереднього стану, себто відкликанням японських військ. Цей згодог потверджує запевнення віцеміністра закордонних справ Савади, що його він дав британському амбасадорові і заява представника японської адміралії на пресовій конференції, який теж говорив про евакуацію острова. Закордонні кола висловлюють згодог, що причиною примирливого становища японського уряду була енергійна акція зацікавлених великодержав. Кореспондент Ава-са пише, що японська акція у справі міжнародної концесії в Амої була свого рода пробним баллоном.

Для нашого культурного розвитку потрібні не тільки крамничі з маслом і біблям, але теж книжарні, які видавали літературні твори.

До порозуміння між В. Британією та СРСР. дійде в Женеві?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Бритійсько-совітські переговори ввійшли в дещо відмінну фазу. Всупереч здогадам вперед двох днів британський уряд не вислав до Москви ноти, лише висунув усні пропозиції. Їх сформулював головний дипломатичний радник уряду Р. Вансітарт у довгий розмові з амб. Майським. Вансітарт вестиме переговори в Лондоні, доки вони не перейдуть до

Женеві, де їх буде продовжати з амб. Майським мін. Галіфакс при участі мін. Бонне. Бритійський уряд покищо обстає ще при консультаційнім пакті трьох на випадок нападу, що СРСР відкидає, кладучи натиск на засаду взаїмності. Бритійські добре поінформовані кола зазначають, що до порозуміння дійде шойно в Женеві.

Франція звертає Іспанії золото та воєну у добуху червоних.

ПАРИЖ, ПАТ. Аваз повідомляє: Мін. Бонне прийняв у середу 17. ц. м. поволюдні еспанського амбасадора в Парижі Лекеріка, з яким обговорив між ін. справу звороту власності еспанського уряду у Франції. Тому уряд у Бургосі вишле до Франції спеціальну комісію, що устійнить з французькою владою спосіб звороту згаданої власності.

„Експрес-Лібер“, що стоїть близько Кед, Орсей потвердив вістку, що марш. Петен, фран-

цузький амбасадор у Бургосі, візьме участь у великій дефіляді, що відбудеться 19. ц. м. у Мадриді. Еспанський амбасадор у Парижі Лекеріка, який вийшов з Парижа на мадридську дефіляду, повів зі собою запевнення французького уряду у справі швидкого виконання договору Берар-Хорлана. Французька влада поробила все, щоб передати Іспанії залізничний табор і весь воєнний матеріал, що його привезла червона армія. Покищо Франція передає Іспанії худобу.

Ліндберґ домагається зм'якшення летунства Злучених Держав.

ВАШИНґТОН, ПАТ. Ліндберґ виголосив у четвер 18. ц. м. довшу промову в бюджетовій комісії палати репрезентантів у зв'язку з проєктом збільшення кредитів міністерства війни на розвиток військового летунства. Ліндберґ казав на-

тиск на необхідність створити нові наукові осередки до дослідів з ділянки авіонавтики. Одночасно він зголошувався з міністерством війни у справі зменшення збройних сил Злучених Держав.

Проба нервів.

Львів, 16. травня 1939.

Коли появилася заповідь, що ось настає період, який перейде до всесвітньої історії під назвою „збройного миру“ та „проби нервів“ — люди ще недавно дивувалися. „Чисельність, дух та озброєння армії, харчеві запаси та фінансова спроможність — так, це — мова — реальні чинники, але при чім тут нерви? У війні нерве заломання народів веде до революцій в запілі та до розпаду армії, яка „самодемобілізується“. Але підчас миру?“ Таксамо люди не розуміли, що таке „збройний мир“ і добачували у тому вислові внутрішній парадокс. Сьогодні тих сумнівів уже ніхто не має.

Сьогодні всі вже знають, що сучасна дипломатія ввела у свою практику новий засіб, досі невідомий: грати на нервах народів та виснажувати їх так, щоб можна було використати їх можливе заломання або для боевого удару або мирного жесту, який тоді був би прийнятний як добродійство. Сьогодні всі теж знають вже, що „збройний мир“ — це щось більше, ніж староримська пословиця про підготову до війни, щоб зберегти мир. Те, що діється від тижнів у цілій Європі, це вже не підготовка до війни: це вже чисто воєнне поготівля, яке грубо різниться від стану, в якому треба тільки видавати гроші на зброю, що її накопичують військові магазини. Бо коли раніш річ йшла тільки про те, хто сильніший фінансово та чий промисл більш гнучкий і придатний служити безпосереднім або посереднім військовим потребам, то нині річ йде також про те, хто має сильніші нерви, хто легше і довше витримає натиск атмосфери вічної непевності, атмосфери перманентного воєнного аларму.

Ця атмосфера, яка від двох місяців повисла над Європою, це не щось абстрактне, це ніяка „метафізика“. Це найбільш реальна ситуація, яка бе по тому нервів всього зорганізованого життя, яким є економіка. За кордоном появилася вістка, яка потім обігла всю світову пресу, що німці гадають небавком звернутися до всіх зацікавлених держав з офіційним запитом, чи є глуд на „збройний мир“ видавати більше грошей, ніж варті всі ті європейські та заморські території, щодо яких Німеччина зголошує свої претенсії? І якщо навіть та вістка не відповідає правді, то підкреслює одну подробицю, яка є найбільш характеристичною рисою всього нинішнього війнкового стану, що в ньому живе Європа: величезну напругу народнього господарства всіх держав, які зму-

шені втримувати „збройний мир“ та брати участь у страхітливій грі, що зветься пробою нервів.

Від округло двох місяців, себто від упадку чесько-словацько-української держави, мільйони воєнів стоять в Європі під зброєю „на всякий випадок“, мільйони воєнів, відірваних від своїх варстатів праці, мільйони людей, яким, держави, загрожені воєнною небезпекою, мусять давати їсти та дах над головою. Від округло двох місяців, відколи розпочалась реакція проти докучливих фактів, проти небувалої у всесвітній історії системи ліквідувати держави без війни, несподіваними наскоками, що їх попереджувала раптова політична акція, — від того часу день-у-день люди розхоплюють всі випуски газет, намагаючись вичитати в них: відпруження чи даліше напруження? Але коли таке „відпруження“ триває тижнями і ніщо в реальній дійсності не змінюється, та коли „напруження“ ступенується ад абсурд, не доводячи теж до вибуху збройного конфлікту, то остаточно людські нерви починають протестувати. Проба нервів полягає саме у тому, чи нерви і в якій формі протестуватимуть швидше і голосніше.

Сотні мільйонів людей на обох півкулях світа слухали промови Гітлера, сподіваючись почути відповідь „війна чи мир“. Почули багато гарних заяв про мир та й мирний кінцевий а-

корд, але і цілком недвозначні погрози війною. Прийшла відповідь мін. Бека: рішуче „ні“ на німецькі вимоги щодо Гданська й екстериторіальної автостради крізь Помор'я, але і заяву готовності переговорювати про мирну розв'язку спору. Промовляли потім державні керівники Англії, Франції, Італії, — і за кожним разом писали редактори свій стереотиповий коментар: „властиво та промова нічого нового до ситуації не внесла“. Словом, залишається „все по старому“, а те „старе“ означає дальшу постійну непевність, дальший брак відповіді на питання „мир чи війна“.

Не дивниця, що в такій ситуації щораз більше людей у світі каже: „краще вже війна, ніж постійний острах перед війною“. Це немов парафраза тези: „краща війна від кепського миру“. Знову інші відповідають: найгірший мир не може рівнятися своїми наслідками з наслідками якоїнебудь війни. Очевидно — це дискусія наскрізь академічна, бо пресові дискусанти не рішають про війну чи мир. Така дискусія є лише одним причиною до характеристики нестерпної та цілком парадоксальної ситуації, в якій опинився світ. Не читаємо ніяких конкретно сформульованих проєктів, як мериторично у мирній дорозі поладнати спірні справи, — не чуємо навіть про існування таких проєктів. Зате всі держави й народи перелічують у заявах бадьорості і боевої готовності... якщо їх примусять воювати! Бо у світі йде нині річ не про полагоди спокійно і по суті, тільки про маніфестацію сил нервів. Дивні часи, напругу цікаві часи. Іх.

Недоручування українських часописів і друків на Волині й Холмщині.

ВІДПОВІДЬ МІНІСТРА ПОЧТ І ТЕЛЕГРАФІВ НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЮ ПОС. Д-РА СТ. БАРАНА

На засіданні союму 2. березня ц. р. пос. д-р Степан Баран зголосив обширну інтерпеляцію до міністра почт і телеграфів у справі масового систематичного недоручування адресатам місцевими почтовими станціями на терені дирекції округи почт і телеграфів у Люблині, зокрема на Волині й Холмщині, легально виданих і цензурованих українських часописів та друків, яку свого часу подали в цілості „Діло“ і „Новий Час“. В інтерпеляції наведено кількості прізвищ адресатів — передплатників різних львівських українських часописів, що хоч заплатили передплату і доплатили адміністрації їм правильно часописи висилають, тих часописів не доставали, навіть у випадку реклямації і поновної висилки.

Подано там також десятки назв почтових станцій на Волині й Холмщині, які систематично не доручували ті часописи цілими місяцями в другій половині м. р. і в перших двох місяцях ц. р. — Найклясичніший з цього огляду був округний почтово-телекомунікаційний уряд І. у Крем'янці, де на запит заінтересованих передплатників давали стереотипну відповідь, що бажані львівські українські часописи до нього не надійшли. Дирекція округи почт і телеграфів у Львові на зажадання заінтересованих часописних адміністрацій відповіла, що вона завжди правильно експедиє львівські українські часописи та друки і вони на її терені не пропадають, а коли це діється на терені Волині й Холмщини, то слід у цій справі звернутися до дирекції округи почт і телеграфів у Люблині, як у цій справі територіально компетентної. Тоді вислано відповідне зажадання до дирекції округи почт і телеграфів у Люблині, яка відповіла, що в конкретних наведених фактах зарядить до додження і повідомить про їх вислід. Такої відповіді заінтересовані адміністрації часописів досі не дістали. З цілості справи виходить,

що львівські українські часописи і друки пропадали або в почтових амбулясах поза Галичиною, або вже у самих почтових станціях на місці.

Наприкінці своєї інтерпеляції пос. д-р Ст. Баран поставив запит, чи міністр почт і телеграфів схоче доручити точне розслідування усіх наведених в інтерпеляції фактів для викриття винуватників і потягнення їх до відповідальності та чи схоче видати на майбутнє відповідні зарядження, щоб передплатники виданих легально в Польщі, зокрема у Львові, українських часописів діставали їх правильно і без ніяких перепон від місцевих почтових станцій на терені дирекції округи почт і телеграфів у Люблині та щоб ті часописи не пропадали передтим у часі перевезу почтовими амбулясами.

На цю інтерпеляцію посол д-р Степан Баран дістав оце від міністра почт і телеграфів п. Калінського таку відповідь, датовану 27 квітня ц. р.:

„У зв'язку з інтерпеляцією посла д-ра Степана Барана в справі недоручування українських часописів і друків, переслану мені при письмі Пана Маршала з дня 3. березня ц. р. ч. Р. і V. 72/Р. Р., маю за шану дати отсі яснення:

„Загарантовано в арт. 68. конституційного закону, як теж розвинену постановою арт. 16 закону з 3. червня 1924. р. про почту, телеграф і телефон (В. З. Р. П. ч. 63, поз. 481 з 1933. р.) тайну кореспонденції зберігають без оглядно органи державного підприємства „Польська Почта, Телеграф і Телефон“.

„Ствердження, чи вичислені в інтерпеляції посилки були надані і пропали в часі потового транспорту, утруднене, бо інтерпеляція відноситься до нерестрованих посилок, яких евіденція не ведеться, а державне підприємство „Польська Почта, Телеграф і Телефон“ згідно з постановою арт. 1. розпорядження Президента Річипосполитої з 26. серпня 1927. р. про відповідальність державного підприємства „Польська Почта, Телеграф і Телефон“ за поштові пересилки, телеграми і телефони розмови у внутрішньому обороті (В. З. Р. П. ч. 78, поз. 679) в тексті закону з 3. листопада 1931. р. (В. З. Р. П. ч. 103, поз. 788) повідомляє тільки за поштові пересилки, принаймні до перевезу за поквитуванням почти.

„Конкретні матеріали, представлені інтерпелянтом, є предметом подрібних доджень, при чому у випадку, коли буде устальнено на працівників державного підприємства „Польська Почта, Телеграф і Телефон“, зобов'язують службові висновки у разі обов'язуючих постанов.“

Однак не менше мущу ствердити, що державне підприємство „Польська Почта, Телеграф і Телефон“ докладє усіх заходів, щоб

ЧИ В ДОМА, ЧИ НА ПРОХОДІ.

КАЛИНА

СТАНЕ В ПРИГОДІ

Париж посередничить між Лондоном і Москвою.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ОПРАЦЮВАВ ПРОЄКТ КОМПРОМІСУ МІЖ АНГЛІЄЮ ТА ССРС?

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса натякає, що франц. уряд підіймається посередництва між Лондоном та Москвою у справі протинімецького порозуміння та що вже навіть має компромісний проєкт, який повинен вдоволити обі сторони.

Першим етапом у цім напрямі буде суботня візита мін. Галіфакса в Парижі.

„ТАН“ КРИТИКУЄ СТАНОВИЩЕ МОСКВИ.

Парижський „Тан“ полемікує зі совітською тезою, мовляв: за всяку помір ССРС мусить дістати належні зобов'язання. Таке становище хибить: Кордонам ССРС не загрожує ніяка безпека, зате гарантії для ССРС

проти Німеччини вляжуться з поміччю для інших держав, тому вони не вимагають загального франко-англо-совітського пакту.

Нічого дивного, що Москва хоче досягнути найвищого косяка з теперішньої ситуації, але не треба забувати про справжні наміри німецької політики на Сході.

МОТОЦИКЛІ

100, 120-ки моделі 1939.

ЕЛЕКТРОМОНТАНА

догідні умовики, поставляє Львів марку на Лизаго 10, проспект.

101 1-22

справність доручування поштових пересілок усього роду вдержувати на якнайвищому рівні." (—) Міністр Калінський.

Треба підкреслити, що наведена відповідь міністра Калінського відбігає у своєму досить позитивному тоні далеко від тону всіх інших міністерських відповідей на інтерпеляції українських послів, що їх так часто приходиться друкувати.

Військові наради в Токіо.

ТОКІО, ДОМЕІ. У висліді міжміністерської конференції, на якій розглянено європейську політичну ситуацію, міністр війни ген. Іта-гакі скликав нараду шефів відділів у міністерстві війни та моринарки.

Чужі воєнні кораблі в Кулянсу.

ГОНКОН, ПАТ. До Кулянсу причалили два брит. контрторпедовці, так, що тепер є там і британські воєнні кораблі і 2 американські. Небагато має приплисти ще один французький контрторпедовець.

НОВІ КРЕДИТИ НА ЗБРОЄННЯ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведський уряд зажадав від парламенту признати 71 мільйон корон замість пропонованих раніше 58 мільйон корон на зміцнення протилетунської оборони. Надвизку призначать на закупню протилетунських гармат.

МІН. ГАЛІФАКС ВІЙХАВ ДО ЖЕНЕВИ.

ПАРИЖ, ПАТ. По дорозі до Женевы затримався в Парижі мін. Галіфакс і відбув нараду в Кед, Орсей з прем. Даладіє і мін. Бонде. У вівторок вечором мін. Галіфакс відїхав до Женевы.

НАРАДА НІМЕЦЬКИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ЗІ СЕРЕДУШОЇ АМЕРИКИ.

МЕКСИК, ПАТ. Німецький посол у Мексику барон фон Колленберг виїхав до Нью Йорку, де відбудеться нарада німецьких дипломатичних представників зі Середушою Америки.

НОВІ КОРАБЕЛЬНІ ВАРСТАТИ НА КРИМІ.

МОСКВА, АТЕ. У Камш Бурумі, недалеко Керча, почали поспішно будувати корабельні варстати для будови воєнних і торговельних суден. Доступ до Камш Буруму поглиблено, будується басен для малих кораблів, пристань дістала залізничну сполуку.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДЕФІЦИТ.

РИМ, ПАТ. Як виходить зі звіту фінансової комісії, Італія матиме в бюджетовій році 1939-40 5 мільярдів лірів бюджетового дефіциту. Щоб його покрити, мабуть підвищать податки та зменшать адміністративні видатки.

3 польської преси.

„Українська небезпека“ у Львові.

Львівський озонівський „Дзєнік Польскі“ (ч. 134 з 18-го травня ц. р.) у статті п. н. „Перед пробою сил“ пише про недалекі вибори до Миської Ради у Львові. „Дзєнік Польскі“ нарікає на те, що поляки йдуть до виборів аж трьома групами, (Озон, ендеки, ППС).

„Ледви кілька днів — пише він — ділять нас від речинця виборів. Вже нема часу на дальші спроби компромісу. Зрештою, міркуючи з дотеперішніх сумних досвідів, такі спроби були би недоцільні і їх миг би дехто використовував, як прояв слабости. Залишається тільки одне: напружити всі сили в тому напрямі, щоб ні один польський голос не був пропавшим! Це основний постулат, від якого вповні залежить польський характер майбутньої Миської Ради.“

„Дзєнік Польскі“ накликає, щоб супроти факту, що є аж три польські листи, не робити інтриг бодай в обсягу одного листу, бо це доводить до розбиття голосів на окремих кандидатів й у висліді послаблює цілу листу чи навіть унеможливує перемогу.

„Ми вже сказали, що подяки потерпіли поразку через розбиття голосів на три групи. Але ця поразка — це ще не програна. Масова участь польської людности може у великій мірі вирівняти брак єдності та згоди, особливо там, де виборчі округи загрожені українцями чи жидами. Жиди назагал живуть у більших скупченнях і боротьба в тих округах буде нерівна. Зате в інших округах жидівська меншина не уявляє собою небезпеки. Інакше стоїть справа з українською меншиною, що розпорошена по цілому Львові, особливо на периферіях може використати розбиття польських голосів і легко провести своїх кандидатів. Небезпека тим більша, що українці виставили тільки одну листу й голосуватимуть масово.“

Отже Озон у великій страху. Ясна річ, що він не боїться й не допускає такої можливости, щоб українці навіть при трьох польських листах опанували Миську Раду. „Дзєнік Польскі“ не пише, що при такому укладі лист українці могли б провести до Миської Ради за багато своїх кандидатів, але що вони, тобто українці могли б взагалі легко провести своїх кандидатів. Становище „Дзєніка Польского“, отже й Озону ясне: українці не повинні мати у львівській Миській Раді свого представництва відповідного до їх чисельности у Львові, але їх повинно бути в Миській Раді якнайменше чи може й ні одного. Він так і кінчить свою статтю:

„Ми майже напередодні проби сил. У найближчу неділю виявиться, чи на ратуш

увійдуть люди, що в сильні руки візьмуть миську господарку, чи люди, що в салі Миської Ради намічують передшкілля до ширшої політичної діяльности. Цей момент безсумніву дуже важний для майбутнього розвитку міста, але важніше те, щоб у Миській Раді засіло якнайбільше поляків.“

„Дзєнік Польскі“ пише, що особливо загрожені українцями такі округи:

„Округа VII, до якої належать околиці вул. Піскової, частина Знесіння і Замарстинівська вулиця й округа XX, у склад якої входять частина Замарстинова і Клепарова. Це найслабші точки, звідки легко може прийти несподіваний удар, отже вони вимагають подвоєної чуйности й солідарности всіх поляків тих діляниць.“

„Менше загрожена округа XI, до якої належать околиці Личаківського двірця, Кривчиць, Личаківських Пасік, Филипівки, вул. Розвадовського (Зеленої) і Нового Львова, округа XIII, тобто вул. Хорушиць, Оссолинських, Цитаделі, Пелчинської, Стрийської, Кадетської, Вуленької, Гроховської і Кульпаркова й округа XV, тобто вул. На Байках, Листопада, Задвір'я, Токажевського й Шумлянських.“

„В тих округах, менше або більше загрожених, ані одного польського голосу не можна змарнувати! Це твердий наказ, що його диктує турбота про підкреслення польського характеру Львова.“

Найцікавіше у тому, що „Дзєнік Польскі“ боїться „української небезпеки“ навіть у VII-ій окрузі, в якій уневажнено українську листу. А взагалі ця „українська небезпека“ так виглядає: цілої маси українців не втягнули до виборчих списків, з тих, що їх записали, цілу масу викреслили на підставі рекламцій невідомих людей, вкінці одинадцять українських лист в одинадцять округах уневажнили. І „Дзєнік Польскі“ ще боїться, що „українці голосуватимуть масово“ й „готові використати розбиття польських голосів та легко провести своїх кандидатів“. Боїться, щоб, Боже борони, не вийшов якийсь українець у котрій-небудь із тих округ, в яких листи залишилися.

КРЕП
мартітра
В. ПАЗЬВЕРСЬКОГО
усуває різьбильно
Восняки

Крем Halina № 2
(гіпстостій)
пліває церу.
хорошій перед
зморщинам
і їх усуває

НОРМАН ДЕННАЙ

Чари місяця.

(З англійського переклала Софія Куликівна.)

Коли ввечір після оголошення невинатності Союзу Розбудови Корнґіля стало відомо, що Іларіона Твайта — предсідника цього Союзу, нема дома на Ітон Сквері, ані у своєму клубі, ані на іншому місці, де його можна було сподіватися, — багато було таких, що почувши цю новину, покинували головами й казали, що певно сталося те, чого вони найбільше боялися.

— Або прийде вістка, що він, забравши з собою готівку, чкурнув до якогось чужого краю, з якими не маємо договору про видачу збітців — сказав нічний редактор „Ранкової Газети“, — або його знайдуть із головою, вложеною до газової печі. Так то все буває.

— Не до газової печі — загомонів, миський кореспондент. — Я маю про Твайта кращу опінію. Коли прийде що до чого, то з його голови вийде ще стільки розуму, щоби вийти з цієї матні, як на джентельмена пристало.

— Нехай собі буде як хоче, а ви тимчасом приготуйте статтю: „Трагічний кінець наймодальшого миського магната!“ Чи він був жонатий?

— Ні.

— А шкода! Розпука жінки та різні могли б задовинити половину газетної колюми. Але доречі: Чи ви говорили з Джеймсом Кортом про те, як вони посварилися?

— Він виїхав із міста цього зчора, — відповів кореспондент. — Він ствердив, що через

упадок Союзу ніхто не зазнає більшої страти, ніж він самий. Все інше, розуміється, забезпечене. І він миг цьому запобігти, якби лише був схотів. Старі неправильности тягнулися два роки ще перед Твайтовим предсідництвом.

— Приватні непорозуміння потягають за собою прилюдні нещастя, забурмотів нічний редактор, зіздаючи. — Але скажіть, як властиво те все почалося?

— Вони з собою ніколи не погоджувалися. Чиж це таке дивне? Корт це старий тип льондонського магната, вірний принципам строгої обережности та консервативний. А Твайт це молодий силач, що нагло з'явився та своїм хистом і розумом усіх їх закасував. Між ними не бракло і сцен. Як наприклад оця справа зі старим замком графа Крума, тому два роки.

— Якжеж це сталося?

— Ви повинні ще пам'ятати. Був на продаж замок графа Крума, того, що захворів і пішов до приватної санаторії. Старому графові помішалося в голові і він став люнатиком. Джеймсові Кортів саме треба було купити те замчище і зробити з нього дарунок народові. (Тоді він старався добути шляхотство). А Твайт вмішався в те діло і перекупив замок собі! Сорок тисяч коштував його цей жарг! — І кореспондент зареготався. — Коли він мільонер і до того нежонатий, то все в порядку, але викинути таку суму лише в тій цілі, щоб допекти чоловікові, якого не любите, на те треба чортівської злоби.

Нічний редактор „Ранкової“ задумався і напружено дивився крізь неміту шибку контори на повний місяць, завішений без ніякої під-

пори у просторі, гейби якась жовта ліхтарня, понад морем дахів.

— Твайт — це якась дивна людина — сказав. — Я стрічався з ним декільки разів. Щож можна думати про молодого парубка з усіма його грішми, що їх він заробив, який тільки працює день-у-день від дев'ятої зранку до півночі? Про нього навіть не чувати, щоби мав які знайомости з жінками. Він і до гольфа не горніється. А проте станьте з ним розмовляти, він зовсім не виглядає на такого чудака. Він видається мені мрійником, чутливим і дуже опанованим хлопцем. Я не вірю в те, щоб він із самої злоби, яка не лежить в його характері, перекупив те замчище.

— Гм... — озвався кореспондент.

— Мене ні крихти не задивує, — сказав нічний редактор, — якби виявилось, що він купив собі цей замок просто для аматорства де таких речей. В такому разі він мусить бути цілком іншою людиною, ніж та за яку його вважають і мене не лякає його теперішнє становище.

І редактор став знову дивитися крізь вікно. — Певно він поклав свій останній гріш у той Корнґіль і я не дивуюся, коли він шез, щоби якийсь вийти з того дельто. Я його розумію. Але, щож це за прокляте варварство панує в нашому місті!

— Чому варварство? — спитав кореспондент.

— Ви того не розумієте, молодий чоловіче. Доля тримала Твайта у безупинній праці та гарувальній годі, коли він повинен був лиш за-бавлятися, а тепер, бути може, що вона його

Справа українських і білоруських радіопередач у наслідженні дир. Гурецького.

Варшава, 16. травня.

У вівторок 16. ц. м. відбулася в головній дирекції Польського Радіо у Варшаві велика пресова конференція, присвячена обговоренню програмних справ літнього сезону П. Р. Після інформаційного реферату дир. П. Р. Гурецького, з якого представники преси довідалися, що найбільше місця у програмах радіопередач займатимуть проблеми оборони держави, розвинулася широка дискусія. Перше питання в дискусії, поставлене одним із польських редакторів, звучало: Як виглядає справа українських і білоруських радіоавдіцій?

На це питання відповів іменем прийнятого начальника директора П. Р. міністра Лібіцького дир. Гурецький (поза чергою) такими словами:

„Польське радіо признає і веде українські

радіопередачі, зосереджені у Львові. На домагання самих українців П. Р. звело м. і. фахові українські відділи, слуховища і поради. Мірною відношення П. Р. до українських аудіцій є число домагань українських радіоабонентів.

„Щодо білоруських радіопередач — то їх нема. Існують лише регіональні аудіції у формі промов і розмов з польськими громадянами, що висловлюються по білоруськи. З ініціативою окремих білоруських радіопередач П. Р. не виступає тому, що по-перше: національна свідомість і домагання білорусів до П. Р. не є такі сильні, як серед українців; по-друге: П. Р. йде по лінії поглядів уряду, що не визнає існування білорутенізму, як окремого, самочинного національного руху.“

Дискусії над тою заявою не було. Преса прийняла її мовчки.

КТВ.

Большевики „шанують“ пам'ять Шевченка.

„Ізвестія“ з 5. та 6. ц. м. подають звіт про загальні збори Управи Союзу совітських письменників СССР у Києві з нагоди шевченківських свят. На ці збори прибуло 150 поетів, письменників, критиків і т. і. з усіх частин СССР. Разом з місцевими гостями зібралися в будинку Найвищої Ради до 1.200 осіб. Перше засідання вшанували своєю прихильністю Хрущов, Бурмистенко, Коротченко, Корнієв і ін. Перший слово забрав А. Толстой, який славив більше Сталіна ніж Шевченка. Корні-

єв вистав також „вождя народів“. Лебедев-Кумач лаяв буржуазних націоналістів, які „намагалися представити Шевченка нещасливим самоубицею“. Білоруський поет Янко Купала зробив значно розумніше привітання портрет Шевченка, зроблений з барвистих кавалків дерева. Рильський порівняв нещасливо Шевченка з Пушкіном і Некрасовим, Чуковський хвалив московські переклади Шевченка. Потім виступили „товариші“ Саксаганського. (Офіор).

Держава дістала монополію емісії премієвих позичок.

Від 15. ц. м. увійшов у життя новий закон, який признає державі виключне право емісії премієвих облігацій. Цей закон забороняє привозити закордонні премієві цінні папери під загрозою високих кар. На основі но-

вого закону небавом появиться розпорядок міністра скарбу та справедливості, що дозволить продавати премієві облігації на рати фінансовим установам, які дістануть дозвіл на це.

З Музею Визвольної Боротьби України у Празі.

СВЯТО ВІДКРИТТЯ МУЗЕЮ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ У ПРАЗІ У ВЛАСНОМУ ДОМІ.

29. червня ц. р. у Празі Чеській відбудеться скромне, але знаменне історичне свято: в тому дні Музей Визвольної Боротьби України відчинить двері свого власного „Українського Дому“, в якому розміщено на призначених місцях — у залах, вітринах, полицях і в скринях — багаті музейні та архівні збірки. 14 літ збирав Музей ці скарби, переховуючи їх у привагдливих найманих помешканнях; 6 літ Товариство Музею збиало грошеві жертви на будову власного дому для Музею. Аж тепер зусилля Товариства й Музею, завдяки участі

тисяч і тисяч жертводавців, завершилися повним успіхом: Музей на постійне розташування у власному домі. Музей справді став Музеєм Визвольної Боротьби України!

День відкриття Музею у власному, для Музею улагодженому домі є дійсно святом. Святом не тільки для Музею й Товариства, що Музеєм безпосередньо опікується, але й святом для жертводавців, тих найактивніших, найчужіших, найсвідоміших представників українського громадянства, що своїми добровільними жертвами збагатили Музей збірками та уможливили ці збірки відповідно розмістити у власному домі. В тому дні вони дістають моральне задоволення, бож їхніми жертвами Музей Визвольної Боротьби України придбав свою власну домівку. Щоб наочно відзначити їхній національний ваги чин та виявити пошану і вдячність Товариства й Музею, Управа Товариства признала їм передне місце на святі відкриття Музею, включивши жертводавців до складу Почесного Комітету Свята.

Відкриття Музею Визвольної Боротьби України мусимо відбутися урочисто та всенародно. Тому Управа Товариства звертається до членів Т-ва, теперішніх і майбутніх жертводавців та прихильників, до всього українського громадянства на рідних землях і на чужині з гарячим закликом, запрошуючи їх взяти якнайчисленнішу участь у святі відкриття Музею своєю особистою присутністю та іншими доступними способами: святочними грошовими дарами, надісланням привітів, музейних та архівних матеріалів, згадкою у пресі тощо.

Нехай наше свято стане святом української національної єдності і спільного чину!

А. Яковлів,
голова.

М. Павлічук,
секретар.

Адреса Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ у Празі: *Ukrajinske Museum, Praha — Nusle II, Horymírova 6, Cechy*.

АРХІВ Д-РА І. МАЗЕПИ.

Д-р Ісак Мазепа передав до Музею Визвольної Боротьби України у Празі частину свого власного, дуже цінного архіву в числі 712 предметів. Матеріал складається головним чином із книжок (видавання 1917—1923 років у Києві, Каміньці тощо), часописів (головно з 1919. р.), відозв та інших урядових видань, протоколів засідань тодішніх організацій, гру-

пових фотографій, грошових купюрів і т. п. Між архівними документами є протоколи „Комітету Охорони Республіки“ з березня 1919. року, між газетами тогож року окремі числа газет „Червоний Прапор“, „Україна“, „Трудова Громада“, „Хвиля“, „Народний Голос“ „Український Зор“, „Робітничка Газета“ (вісницької редакції), між відозвами та плякатними виданнями — „Універсал Трудового Конгресу“, „Деклярація Правильства У. Н. Р.“ з 12. IV. 1919. р., тексти окремих законів, прийнятих Трудовим Конгресом або усталених Директорією, військові накази, відозви урядів до народу й до армії, „Відозва Правильства Соборної України“ та багато інших.

ЗБІРКИ МАТЕРІАЛІВ З ОСТАННІХ ПОДІЙ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Збірка матеріалів з останніх історичних подій у Карпатській Україні в Музеї Визвольної Боротьби України у Празі далі поповнюється. Ред. Б. Бірибах пожертвував пакунок мадярських та мадяронських летючок, знайдених при тилі мадярського терориста, що був забитий підчас нічного нападу на терен Карпатської України. Деякі летючки прострілені кулею. Разом з тим п. Бірибах передав агітаційні карти сходу Європи з цікаво зазначеними політичними кордонами. — Інж. І. Янішевський передав бойовий наказ Головної Команди в Хусті з дня 15. III. 1939. — Шеф-режисер театру „Нова Сцена“ п. В. Лібовицький передав дві афіші: до вистави 3. I. 1939. р. в Хусті з нагоди ювілею О. Олеся і до вистави „Гайдамаки“, призначеної на 14. III. ц. р., що вже не відбулася. — Інж. М. Россіневич передав блянки „карт впису в члени Організації Народної Оборони — Карпатська Січ“. — П. п. Рябов і Головка передали Музеєві останнє (58) число „Нової Свободи“ з 16. III. 1939.

Дирекція Музею Визвольної Боротьби України у Празі дуже просить усіх, хто має, пожертвувати Музеєві для комплекту 56. і 57. число „Нової Свободи“ з 14. і 15. березня цього року.

ЕТНОГРАФІЧНІ МОДЕЛІ.

П-і Г. Тимошенкова, (уродж. Яковлева) з Волині подарувала Музеєві дві ляльки (діди і бабу) в одіннях волинських поліщуків. Одіння зроблено з оригінального місцевого матеріалу і виконано з незвичайною етнографічною точністю.

ДАР ІЗ ГОНГКОНГУ В КИТАЮ.

П. А. Гриневич, що живе у Гонгконгу, знайшов там у шведській родині Спиф старі українські документи. (Голова родини — швед — п. Спиф має дружину з України, уродж. п. О. Гриневич). Документи є автографами Богдана Хмельницького з 1654. року, Захарія, єпископа переяславського з 1701. р. і С. Безбородька (лист до Сави Гриневича, сотника трахтемирівського з 1758. р.). П. А. Гриневич зробив добре читкі фотографії цих документів і прислав їх до Музею.

ПРИМІЩЕННЯ МАТЕРІАЛІВ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Підчас останніх подій деякі українські організації, стративши свої помешкання, зайшли для своїх збірок приміщення в Музеї Визвольної Боротьби України у Празі; в тому числі: кубанський архів з великим складом, бібліотека та шкільні приладдя школи „дітчого притулку“, частина бібліотеки „Просвіти“ у Празі та інші.

—о—

Трансйорданія на шляху до незалежності.

ЕМІР ТРАНСЙОРДАНІЇ МАТИМЕ ВЛАСНЕ ВІЙСЬКО ТА КОНСУЛЯРНІХ ПРЕДСТАВНИКІВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Бритійський уряд признає Трансйорданії (Керакові) низку уступок, що уможливають розвиток того краю до повної незалежності.

Брит. уряд погоджується, щоб на місці виконавчого відділу прийшов у Кераку уряд якого члени керували б поодинокими ресурсами та були б відповідальні перед європейською Англійою скасувала б заборону тримати постійну армію. Емір мав би консулярних представників у інших арабських краях.

ВИСЛІД ПЕРЕГОВОРІВ З ПРЕМ'ЄРОМ ТРАНСЙОРДАНІЇ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Постанову у справі змін політично-правного становища Трансйорданії прийняв брит. уряд після переговорів з трансйорданським прем'єром Тауфіком Пашею. У цій справі їздив до Льондону.

Бритійський уряд радить над відповіддю для ССР?

АНГЛІЯ ГОТОВА ПІТИ НА УСТУПКИ?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як лиш британський уряд дістав совітську відповідь на брит. контрпропозиції з 8. п. м., він зібрався на нараду, на якій устійним напрямом нової ноти, що її вишлють до Москви мабуть у четвер по полудні. Остаточний текст ноти устійнить уряд на засіданні в четвер. Як говорять, брит. уряд поробить у тій ноті деякі уступки совітському союзові.

ПЕРЕПОНИ В АНГЛІО-СОВІТСЬКИХ ПЕРЕГОВОРАХ В ІТАЛІЙСЬКИМ НАСВІТЛЕННІ.

РИМ, ПАТ. Римська агенція „Інформ“ висловлює здогад, що труднощі в англо-совітських переговорах є подібного характеру, як ті, що з огляду на них уступив Літвінов. Англія бажала б, щоб ССР взяв на себе ризик війни, але не хоче обіцяти большевикам допомоги на випадок війни, яка вибухнула б на терені, де ССР безпосередньо загрожений.

НІ МОЛОТОВ НІ ПАТЬОМКІН НЕ ІДУТЬ ДО ЖЕНЕВИ.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Совітський уряд повідомив у вівторок рано телеграфічно генеральний секретаріат Ліги Націй, що на засіданні Ради Ліги Націй ССР репрезентуватиме амб. Майський.

НЕВДОВОЛЕННЯ У ЛЬОНДОНІ.

У льондонських колах викликала велике здивування вістка, що ані Пат'омкін ані Молотов не прийдуть до Женев. Цю постанову коментують як спробу пресії ССР на Англію, яка не хоче прийняти большевицьких домагань. Висилаючи до Женеві Майського, ССР мабуть хоче оминати розмов з Галіфаксом та Бонне, які могли б довести до зобов'язань.

Англійський амбасадор у Москві мабуть дістав доручення висловити жаль з того приводу.

Німецька преса додає у цій події дипломатичну невдачу Англії.

БОї НА МОНГОЛЬСЬКО-МАНДЖУРСЬКИМ КОРДОНІ.

СІНКІН, ПАТ. Агенція Домей повідомляє: В неділю вночі обидвані манджурські та японські сили заатакували несподівано війська, що ввійшли на манджурську територію зі совітської Монголії. До бою дійшло під Номонган на полудневий схід від озера Буйнор. Японці при допомозі летунських ескадр відбили монгольські відділи.

Чи Німеччина може заатакувати ССР через Латвію та Естонію?

Як твердить преса, французький проект передбачує взаємну поміч Англії та Франції і ССР на випадок німецького нападу. Йде лише про гарантію для одного відтинку совітського кордону — з Латвією та Естонією.

Французький уряд вважає, що Німеччина не могла б заатакувати ССР з тої сторони, де порушуючи польської території на Поморі — що автоматично довело б до франко-бритійської інтервенції. Таким способом ССР користується посередньо з гарантією для інших держав, також з пакту з Францією, яка у свою

чергу має гарантії Англії. Зрештою можливо, що Англія та Франція прихиляться до бажання ССР і дадуть гарантії також Естонії та Латвії.

ЧОМУ БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ДАСТ ГАРАНТІЇ БАЛТІЙСЬКИМ ДЕРЖАВАМ?

Як пояснюють британські міродатні чинники, уряд не хоче дати гарантії балтійським державам, вважаючи, що згадані держави не потребують таких гарантії, бо Німеччина запропонувала їм пакт неагресії.

Плян бранки в Англії.

ЧАСТИННА МОБІЛІЗАЦІЯ РЕЗЕРВИ МАРИНАРКИ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Міністр праці зложив у палаті громад заяву у справі введення в життя закону про загальну військову службу.

Якщо перед Зеленими Святами обі палати приймуть законопроект і король затвердить його, реєстрація новобранців почнеться 3. червня, лікарські оглядини — 8. червня. 50.000 новобранців зголоситься до служби 15. липня, решту покличуть до служби у 2-місячних відступах.

Адміраліція рішила негайно скріпити поготівля фльоти, мобілізуючи частинно резерви 15. червня. Першу половину резерви фльоти покличуть до служби 15. червня, другу половину 17. вересня.

Крім того 15. червня покличуть на вправу частину радіотелеграфістів, стежних кораблів та старшин резерви.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Зі студентського життя у Кракові.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Для збереження нашої традиції та для закріплення товариських зв'язків українські студенти у Кракові влаштували в неділю 7. V. ц. р. „Спільне Свячене“ не тільки для студентів, але і для старшого громадянства, яке в характері гостей з'явилося дуже численно і цим уже не перший раз дало доказ свого прихильного відношення до молоді. Розмірно невеликі салі студентської домівки ледви могли помістити зібраних товаришок і товаришів. Самого акту свячення довершив о. проф. д-р Скрутен, який зовсім принагідно, в переїзді, був тоді у Кракові, разом із о. парохом д-ром Хрущем. Після того голова У. С. Г., А. Гарасовський промовив до присутніх, подякував гостям за участь у Спільному Свяченому, указав на потребу консолідації всіх студентів та підкреслив оту згоду, яка панує на терені Кракова між студентами і старшим громадянством, заявляючи, що між сьогоднішніми і завтрашніми провідниками не повинно бути неагоди. При спільному столі весело і свободно попили розмови і жарти. Товариші Верижак та Букачевський, найбільше популярні і через свою виняткову веселу вдачу загальнолюблені, рецитували свої оригінальні вірші та „політичні нариски“, які стрінулися з загальним призначенням, про що свідчили ширі і гучні оплески. Пізніше забрав слово о. д-р Скрутен та короткими, але палкими словами звернувся до студентів з закликом до праці, до бадьорості, до життя і то не лише тоді, коли до нас доля приїсно усміхнена, але також, і навіть ще більше тоді, коли над нами захмариться небо, коли

доля вогненною блискавкою прошибне наше серце і невольним грюкотом громів над нами зарежоче. Тоді — в таку пору ми всі мусимо бути зрівноважені і усміхнені, горді і непоборні, видержати в трудах і праці для нашого найвищого Добра — Батьківщини. Національним гимном „Ще не вмерла Україна“ закінчено це спільне свято українських студентів в Кракові.

НЕ ХОДИТИ ОДИНЦЕМ!

Щоби бодай частинно зліквідувати таке прикре явище, яким є т. зв. дикі одиниці, що їх на жаль і на терені Кракові є дуже поважне число — Управа У. С. Г. у Кракові повела в останньому часі широку акцію в тому напрямі, щоб тих асупільних товаришок чи товаришів, які чи то з простої байдужості, чи з невідомості остаточно з якихось особистих, нераз зовсім безпідставних, ураз стоять осторонь всякого зорганізованого життя, щоб їх все-ж всягнути у рямці організації і не дати, щоб перший ліпший вітер хитав ними, куда захоче. З тією метою скликано 9-го травня ц. р. ширші сходини всіх студентів, на які запрошено також тих всіх, що ходять одинцем. Але не всі вони з'явилися. На сходинах обговорено всі актуальні і пекучі справи, зокрема справи харчівні, до якої також ще не всі знають дорогу. Управа У. С. Г. рішила поробити всякі заходи чи то при допомозі особистих зв'язків чи іншими засобами вплинути на отих байдужих байдужих синів, щоб вони раз зрозуміли, що сьогодні ходити одинцем — це провинна супроти свого громадянства і народу

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 18. травня 1889.

П. ВОЛОДИСЛАВ ФЕДОРОВИЧ

з Вікна видав брошуру: „Одповідь на анонімові пашнелі п. Теміслава Р. задорного, роздані в Сейме галицьким в сичню 1885 р.“ і точна за точкою зовсім холодно, і тим більше болюсно для памфлетиста, збиває всі непради і злети, покликуючись на документи.

СПРАВА УКРІПЛЕННЯ КОПЕНГАГІ.

Від якогось часу в Данії стоїть знову на денний порядку справа укріплення Копенгаги, але з тією зміною, що при війську проявилася велика опозиція проти того укріплення, за яким є головно міністр Банзон. Ця опозиція проявилася найясравіше під час торжества 25-тих роковин бою під Гельголанд. Під час цього торжества виголосив найвищий командант данської армії ген. Казіман тост, в яким прилюдно заявив, що Данія не повинна братися до укріплення Копенгаги, але звернути свою увагу на розвиток фльоти. Того погляду всі вищі офіцери армії і фльоти.

СУЛТАНОВІ ПРИКРО...

У берлінських політичних колах панує погляд, що турецьке посольство, яке привезло цісареві й цісареві високі ордери і власноручне письмо султана, має наметі наклонити цісаря, щоб він сіврався в гостину до Константинополя. Султанові, як кажуть, прикро, що цісар робив візити іншим монархам, а його поминув.

Убрання, пальта, костюми

від зол. 50' — у великім виборі

у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

ПАРИСЬКІ НАРАДИ МІНІСТРА КАСПШИЦЬКОГО.

Як подає польська преса, мін. ген. Каспшицький був на сніданку у ген. Гамлена, опісля відбув нараду з прем. Даладіє та ген. Гамленом.

Як говорять у Парижі, предметом розмов є закупна для дальшої моторизації польської армії та справа співпраці польських, бритійських і французьких військ.

Проект конституції Словаччини.

ПРЕМ'ЄР — ГОЛОВОЮ ДЕРЖАВИ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Правнична комісія, що мала опрацювати проект словацької конституції, покінчила свою працю. Словацьчина буде республікою, у її проводі стоятиме голова ради міністрів. Парламент матиме корпоративний характер.

ЧЕСЬКИЙ АДВОКАТ ПЛАНУВАВ ЗАМАХ НА ГІТЛЕРА?

У пресі появилася вістка, що у Празі арештовано адвоката Секаніну, якому закидують, що він організував замах на Гітлера.

БЕЛЬГІЯ ЗАКЛЮЧИТЬ ВІЙСЬКОВИЙ ДОГОВІР З ГОЛАНДІЄЮ?

У зв'язку з недалекою візитою голандської королеви у Бельгії деякі часописи висловлюють здогад, що в тім часі Бельгія заклачить з Голандією військовий договір. Політичні кола підкреслюють, що Голандія не дасть ініціативи в тому напрямі.

Перестрілка з поліцією.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. Командант поліційної станиці в Соснові, пов. Підгайці Фелікс Кодоні притримав на гостинці підозрілого чоловіка, що йшов у напрямі Соснова та хотів його вилегітимувати, але він кинувся втікати, відстрілюючися. Кодоні кинувся здоганяти втікача і вбив його стрілом у голову; покищо не вдалося ствердити ідентичності убитого. Під час погоні Кодоні ранено в руку і двічі в ногу, крім того деякі кулі відбитися від годинника, ладівниці та прикладу револьверу. У перестрілці вбито коня при підводі, якою їхав Кодоні.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. Командант поліційної станиці в Шибалині, пов. Бережани, що повин був службу ще з одним поліційником, стрінув двох підозрілих людей і казав їм спинитися, але вони обстріляли поліційників та кинулися втікати. Поліцаї ранили одного з утікачів і він по двох годинах помер; є ним 27-літній Іван Лапуцька з Потурів. Його товариш утік.

Остання дорога Павла Ковжуна.

В середу в пополюдних годинах українська громада м. Львова товаришила в останній до-
розі на цьому світі — Павлові Ковжунові. По-
хорон відбувався з критичного похоронного за-
ведення при вул. Кохановського на Личаківський
цвинтар. Маса народу, які зібрались довкола,
засвідчували своєю присутністю велику попу-
лярність імені Покійного та велику пошану,
якою він утішався. Присутній був у першу чер-
гу весь світ української культури, отже: імені,
письменники, журналісти, музиканти та всі без
вибіску активні мистці-маларі, які на сумну вістку
про смерть свого ідеолога та організатора зі-
хались навіть з далеких закутків краю віддати
Товаришеві останню прислугу. Присутні були
у великому гурті колишні члени Українських
Армій, масово службовики українських установ,
представники всіх звань та професій, словом —
кількатисячна маса активної української інтелі-
генції. З призначенням треба підкреслити зразко-
вий лад, який царив на похороні: без ніяких
впорядків, без нічийого поклику — вся роз-
сіяна по вулиці та тротуарах величезна юрба
самотужки станула у чвірки з ментом, коли тільки
рушив жалібний віз із домовиною та ство-
рила справді imponуючий своєю численністю
і повагою жалібний похід.

Над свіжою могилою промовляв перший
ред. Микола Голубець, який у прегарній поети-
чній формі зворушливо накреслив силуету Пав-
ла Максимовича Ковжуна, як людини, грома-
дянина, воєнка, мистця-творця й організатора.
Закінчив палким покликом до українського гро-
мадянства заопікуватися долею нещасної вдови
та двох малолітніх синів. З черги промовляв
проф. Крижановський від професійного сою-
зу львівських мистців-пластиків, який славив
Покійного, як визначну мистецьку індивідуаль-
ність та пригадав свою недавню зустріч з По-
кійником, який — сам бідуючи — журився до-
тею інших незабезпечених та безробітних мист-

ців. Інж. Романенко промовив від українського
старшинства і воєцтва Армії УНР, та від укра-
їнської наддніпрянської політичної еміграції.
полк. Єфтимович зі зворушенням згадував роки
співпраці з Покійником у перших днях наддні-
прянської революції та починів рідної армії.
Ред. Р. Купчинський промовляв від Т-ва Пись-
менників і Журналістів ім. І. Франка, аказуючи
на Покійника як на чільну постать серед актив-
них творців української культури, в історії якої
на віки записав своє імя; дир. В. Барвінський
виступив від другої спорідненої зі званням По-
кійного організації — Союзу Українських Про-
фесійних Музик. Врешті промовляв від органі-
зації, що її творцем та душею був Павло Ков-
жуна, від Асоціації Незалежних Українських
Мистців — арт. І. Іванець. Цей останній промо-
вень подякував теж від найближчих друзів По-
кійного та його товаришів праці — всім тим,
які облегчили останні хвилини його життя та
виявили стільки щирого жалю і смутку після
його смерті.

Пізним вечором, чудовим травневим вecho-
ром, розходилася з цвинтаря українська гро-
мада у повній свідомості, що Покійного не так
швидко заступить хтонебудь інший! Бо кожне
діло творять люди і коли відходить ціна і вар-
тісна людина — діло терпить, настає пустка,
творця немає...

Згуки похоронних пісень лунали ще довго
на цвинтарі, але вони не були всі і приглушени
згуку, з яким падали грудки землі на червоною
китайкою сповиту домовину...

На мурах міста були розліплені клепсидри
про смерть Павла Ковжуна: від Дружини та ді-
тей, від АНУМ, від старшин та воєків 6. Армії
УНР, Відділу У. Ц. К. у Львові та філії Союзу
Українок-Емігранток, від українського воєцтва
та від Професійного Союзу львівських мистців-
пластиків (у польській мові).

Честь Кобзареві.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ ФІЛІП „ІРО-
СВІТІ" ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА Й ІМ. М. ШАНШЕ-
ВИЧА У ЛЬВОВІ.

В четвер 18-го травня ц. р. у свято Возне-
сення, в годині 12-й вполюді, Філіп „Прозвіти-
ім. Т. Шевченка й ім. М. Шаншевича у Львові,
увадили в саль „Колісеї", при Соншній вулиці,
Шевченківський концерт. Взяли в ньому участь
злучені мішані хори львівських та підлявських
читальн. Вони разом відспівали на початку кон-
церту Шевченка-Вербицького „Заповіт" під ору-
дою м-ра І. Гідеца, Басове сольо співав п. І.
Вересюк.

Комітет, що займався улаштуванням кон-
церту, відступив цим разом від традицій і не
включив у програму святочної промови. Й засту-
пила рецитация п. Германа, що цікаво інтер-
претувала Шевченковий „Ченця". Мішані хори
підлявських читальн відспівали під орудою п.
Е. Шпаківського Шевченка-Котка „Розрита мо-
гила". Підлявські читальні виступили теж із
гуртовою рецитацией Шевченка „Подражання
Ісаї, глава XXXV". Мішані хори львівських чи-
тальн відспівали під орудою п. І. Воронича
Шевченка-Лисенка „Біть пороги". У цій піс-
ні виступили з солями п. М. Старицький (тенор)
і Л. Райнерович (баритон). Ті самі хори під ору-
дою м-ра С. Горака відспівали на закінчення
концерту кантату Малицької-Степенка „Ше-
ченкові", в якій наша відома поетка підкрес-
ла ту велику честь, що її український наріч від-
дає Кобзареві-Шевченкові.

Програму доповнив сольовий квартет елеви
Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у
Львові піснями Шевченка-Лисенка: „І прощайте,
позеленіш". У цьому квартеті виступили: п-ні
Оксана Николішин (сопран) і Ольга Ладика
(альт) та пп. Мирослав Старицький (тенор) і Ми-
хайло Попіль (бас). При фортепіані при всіх хо-
рових виступах був проф. д-р Борис Кудряк.

На закінчення концерту хористи разом із
збіраною публікою відспівали національні
гимни.

МІН. ГАЛІФАКС ІДЕ ДО ЖЕНЕВИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Галіфакс виїде в су-
боту рано до Женеви. До Парижа приїде попо-
людні і по розмовах з прем. Даладіє та мін. Бо-
не відіде ввечері до Женеви. З міністром по-
їдуть до Женеви В. Странг і О. Гарвей з Форі
Офісу.

КАНЦ. ГІТЛЕР ВИГОЛОСИТЬ НОВУ ПРОМОВУ.

РИМ, ПАТ. Італійська преса пише, що канц.
Гітлер виголосить 21. травня пр. політичну про-
мову у зв'язку з підписанням італійсько-німець-
кого союзу. Тому до Берліна приїде мін. Чам-
в в неділю 21. ц. м. в год. 11. Його прийме канц.
Гітлер. Договір підпишуть в понеділок 22. ц. м.
передполуднем в амбасадорській саль нового
канцлерського будинку.

ПОВОРОТ ВІТОСА ДО ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ.

В середу 17. ц. м. відбулося засідання цен-
трального комітету „Стронництва Людовика"
на якому заступник голови Ратай передав провід
партії В. Вітосові, який прийняв політичний про-
від партії. За те Кернік заявив, що не обійме ні-
якої функції в партії. Голова партії В. Вітос ви-
дав одночасно боеву відозву до польського
„люду", взиваючи „до оборони кожної грудки
землі". „Вечур Варшавські" повідомляє, що ад-
міністраційна влада не дозволила на публичні
маніфестації з нагоди свята людовців під час
цьогорічних Зелених Свят. Дозволила лише до-
вцям на сходинах в замкнених локаліях.

ВІДГОМІН ВИБОРЧИХ ЗЛОВЖИВАНЬ У ЛЬВОВІ.

Прокуратура при окружнім суді у Львові
почала допити у справі виборчих зловживань,
що полягали на масовім безосновнім скрепче-
ванні к. 20.000 виборців зі списку виборців у зв'язку
з виборами до міської ради у Львові. Прокуратор
переслухає в найближчих днях виборців карних
донесень, проти тих, які зловживали беззаконно
відобрати виборчі права к. 20.000 виборців.

ЗАБОРОНА ПРОДАЖІ АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПИТКІВ.

Львівський городський староста заборонив
продавати і подавати алкогольні напитки, що
мають понад 4,5% алкоголю, в публичних за-
кладах і місцях від 20. ц. м. год. 8-ої ввечері до
22. ц. м. год. 6-ої рано. За порушення цієї за-
борони грозить кара, передбачена законом. За
про продаж алкогольних напитков. За до-
кратне порушення розпорядку відберуть до-
ма продаж алкогольних напитков.

Японія хоче наладити мирно вс справи зі Злученими Державами.

ТОКІО, ПАТ. Амбасадор Злучених Держав
в Токіо відвідав перед відвідом на відпустку
до Америки японського міністра закордонних
справ Аріту. Міністр заявив, що на його думку
всі справи між Японією та Злученими Держави-
ми можна поладити мирно. Японія у своїх зма-
ганнях створити новий лад на Далекому Сході
не задумує порушувати в нічому американських
інтересів. Агенція Домей в півофіційному ко-
мунікаті підкреслює, що згадану заяву мін. Арі-

ти слід уважити відповіддю на протестаційну
ноту уряду Злучених Держав з грудня 1938 р.
проти порушення Японією інтересів чужих
держав на Далекому Сході.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Американський уряд
рішуче відкинув пропозицію японського уряду
у справі зміни статуту міжнародної конвенції
в Шангаю. Злучені Держави відмовилися від
дискусії над односторонніми змінами в користь
Японії.

Тріумфальна подорож англійської пари в Канаді

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє: В се-
реду 17. ц. м. в год. 8-й рано корабель „Емпрес
оф Австралія" відплив з острова Орлеан горі-
рською св. Лаврентія до Квібек. Ця частина подо-
рожі була тріумфальним віздом англійської ко-
ролівської пари до Канади. Здовж берегів ріки
виглядали ошатні королівські парувелитенські
маси народу. На берегах горіли великі ватри, всі
кораблі витали королівський корабель прапо-
рами. У пристані Квібек привітав королівську
пару прем'єр Канади Мекензі Кінг. По виході
з корабля на беріг, в читалелі у Квібек віддали
21 почесних стрілів і королівська пара відіхала
самоходами до парламенту, де привітальну
промову виголосив міністр стейту Квібек-у
Дюпеліс висловлюючи радість, що король і ко-
ролева почали свою офіційну подорож саме від
м. Квібек, колишні канадської землі. З парла-
менту відіхала королівська пара до читалелі на

свідання, яким приймав достойних гостей кана-
дський уряд. Підчас свідання прем. Мекензі
Кінг виголосив промову в англійській мові, сен.
Дюндоран у французькій мові. Відповідаючи на
тости король Юрій промовляв спершу по ан-
глійськи, опісля по французьки, підкреслюючи
значіння Канади як британської домінії та вели-
тєнськї досягнення Канади в останніх віках. Від-
повідаючи на промову сен. Дюндоранда король
підкреслює солідарність і гармонійну співпрацю
каналіцій, походження англійського та фран-
цузького. Свою промову закінчив побажанням,
щоб це спілкування далі причинилося до гарно-
го розвитку Канади. Побут у Квібек закінчився
великим бенкетом у палаті Фронтена, що затяг-
нувся поза піаніч.

В четвер пополудні королівська пара приї-
хала з Квібеку до Монреалю.

Бурхливі демонстрації в Палестині.

ЩО ТАКЕ „БІЛА КНИГА"?

В середу 17. ц. м. оголошено „білу книгу",
що обіймає висвітлення становища британського
уряду у справі Палестини і нові пропозиції В.
Британії. Вона передбачає створення незалежної
палестинської держави до 10 років, що буде
в союзі з В. Британією. Вона спирається на за-
саді, що араби й жиди братимуть спільну участь
в уряді з метою забезпечити життєві інтереси
обох народів. У підготовній стадії до незалеж-
ності британський уряд відповідатиме за упр-

ву краю. Британський уряд уже тепер годиться
передати деякі ресурси провадом палестинських
громадян, але при участі британських дорад-
ників. Представники арабів і жидів були б кер-
маничави ресурсів розмірно до числа населен-
ня. Британський уряд мусить дістати задоволення,
що у британсько-палестинським договорі або
конституції будуть постанови, що гарантувати-
муть: 1) безпеку і вільний доступ до святих місць

Підпалений атентат на през. Рузвельта.

„Джамейка Прес" повідомляє: Поліція, що
була вільною Дому, арештувала в середу 17. ц.
м. підпаленого людини, який намагався перекри-
ти вхід до будинку „Білий Дім" в Вашинг-
тоні, що арештованим є 22-літній Ф. Тюрк з Фі-

ладельпід, який в останньому часі перебував у
шпиталі. Агенти поліції зізнали, що „хотів убити
президента, бо він не добрий для білих". Аге-
нти поліції віддають під обсервацію лікарів пси-
хіатрів.

Спортова сторінка.

Гра на кости.

УКРАЇНА—РКС 2:2 (0:1).

Завтра, що таких слабих змагань Україна не грає не лиш цього року, але й давно у своїй футбольній кар'єрі. Просто дивно ставало, що така рутинізована дружина, яка має славу однієї із найкращих дружин Окружній Лізі, яка обубалася вже з неодином грищем, сама собі накинути стиль гри РКС-у, якщо взагалі при такій безладній копальні взагалі можна говорити про стиль. Не тільки поміч подавав в першій половині м'яч горю, але й напад чорно-червоних, наче забув про те, що гострого й агресивного противника можна „розложити“ тільки приземною і швидкою грою. Тому теж у першій половині РКС не тільки вів 1:0, але й довгий час тільки переважав. Зовсім інша справа, що при системі що її сьогодні застосовувала робітничка дружина, важко було правильно і спокійно грати. Робітники загрожені майже певною деградацією, намагалися всіма силами витривати, щоб тільки відсунути від себе марево А-кляси. В тих своїх заходах вони зовсім не зважали на засоби й тому не диво, що гравці України що раз з охочістю болю падали на землю. Це теж може й оправдує до деякої міри поодиноких гравців у нападі, що іноді боялися достартувати до дальших, хоч і догідних м'ячів. Найгірше відчув на собі безоглядну гру робітників Нойман, якого вже приблизно у 30 хв. першої половини знесли з гриша з розбитим коліном. Таким чином чорно-червоні грали вже до самого кінця в десятку. При цій нагоді годиться нагадувати поведінку кількох змагунів РКС-у, які від самого початку змагань „пилінували“ Ноймана, свого колишнього клубовця та обкопували його, як лиш удалося. А що суддя реагував на те тільки зльїванням, не диво, що вкінці під несамовиті верески публіки РКС-у, яка ввесь час демонструвала проти Ноймана, його „викінчили“. Порядкові робітники зовсім не старалися опанувати юрби, що голосно домагалася крові та ще й самі вигукували. Така нестерпна атмосфера не причинилася до того, щоб можна було нав'язати правильну гру. Всеж таки вважаємо, що чорно-червоні виявили за багато тієї трусливості, що її можна було в деяких ментах запримітити.

Якщо йде про оцінку поодиноких гравців, то майже всім їм можна закинути недостачу тренінгу. Треба було аж цілої першої половини та загрози програної, щоб змагуни трохи розкрутились. Помітно поправився від попередніх змагань Скоцень П., який був одним із кращих змагунів у нападі та ініціював більшість акцій, але і в нього теж помітна недостача правильного тренінгу. А знаємо, що Скоцень при совісних і постійних тренінгах, навіть при недиспозиції цілого нападу може сам вирішити змагання у користь своєї дружини. Крім Скоцень неаду форми далі виявив ще Магоцький, але його безумовно за мало використовували. Мікльош і зовсім від своєї форми, при тому грає за мягко. Воро-беш подає дуже нервово, тому теж більшість його подач йшла на марне. В загальному його виступ у нападі нову акцію байдю. Зате у другій половині, коли Воро-

беш перейшов на залогу, нагадував у багатьох ментах давнього заложника. Гошовський, слабкий фізично, не міг при брутальному противникові нічого адіяти.

Каратницький займав два становища. У першій половині грав на лівій допоміжній та в порівнянні із попередніми м'ячами випав слабше. За те у другій частині, на середині допоміжній, коли заступав Ноймана, він був зовсім добрий. Він теж один із небагатьох ішов все твердо на грача. Нойман заграв тих кільканих хвилин краще, як минулої неділі. Найслабшим гравцем допоміжній на гриші був Романець. Він не лиш без тренінгу, але при держуванні м'яча та кункаторством схвилював публіку і виводив своїх товаришів із рівноваги. Місце Каратницького на лівій допоміжній займав у другій частині Гошовський і він теж випав краще на тій позиції, як у нападі.

Залога цим разом менше певна, як завжди. Мікльош перейшов у другій частині на позицію лівого крайника і заграв там дуже добре. З його теж подачі впали перші ворота. На воротах грав Гура, який мав багато праці і висинив багато небезпечних ситуацій.

Хід гри: Починає РКС, але Україна переймає м'яч і небезпечно наступає. Та стрілова анемія і повільність на приворотті не дозволяють здобути ворота. РКС іде до протинаступу й осягає під ряд два роги. Україна починає грати за прикладом робітників „на гура“, тратить раз-у-раз м'ячі й поволі дає себе зіпхати на власну половину. Згодом, коли Ноймана зносять із гриша, перевага РКС-у ще збільшується і триває майже до кінця.

У другій частині картина гри зовсім змінюється. Україна наче перероджується і не зважаючи на те, що вона грає в десятку, приневолює РКС до розпучливої оборони. Ця оборона стає до тієї міри розпучлива, що вкінці суддя п. Саварин приневолює викинути з гриша одного змагуна робітників, який копував Романця без м'яча. Безупинні наступи переводить Україна тепер лівим боком, де Мікльош і створює багато небезпечних ситуацій. Каратницький і Гошовський пруть напад раз-у-раз до переду і вкінці Мікльош і подає своему братові, який плясованим стрілом здобуває перші ворота. РКС грає вже тільки на вдержання висліді, однак невагом Скоцень П. стягає на себе двох гравців, випускає Мікльоша, який ефектовним стрілом здобуває другі ворота. Робітники кидаються у протинаступ, та їх зусилля розбиваються на добрій поставі чорно-червоних. Україна далі переважає, однак не може пробитися крізь мур гравців і ніг. Несподівано, в останній хвилині РКС вирішное. Один із випадів робітників ліквідує Романець І., суддя свисте. На гриші констернація, бо ніхто не знає за що суддя наказує карного, чи за уроєну руку, чи за уроєний фавль. Зуб стріляє карного і суддя відсвистує змагання, що коштували глядачів стільки нервів, а змагунів потовчених костей.

Глядачів к. 2000. Суддя п. Саварин.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Юнік	19	31:7	52:21
2. Україна	19	25:13	47:28
3. Чорні	19	24:14	37:26
4. Погонь І Б	19	22:16	46:31
5. Погонь (Стрий)	19	19:19	45:35
6. Гасмоней	19	19:19	24:25
7. Лехія	16	17:19	23:26
8. Польонія	19	17:21	31:43
9. Сян	20	17:23	26:45
10. Ресовія	19	16:22	33:38
11. ВКС	18	13:23	30:30
12. РКС	19	13:25	14:28
13. Корона	19	13:25	29:62

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

УКРАЇНА І Б—ЧОРНІ І Б 5:3 (3:2). Спершу Україна грала дуже хаотично і швидко у другій половині досягнула вона перевагу. В Україні добре грала залога Михайшин, Кульчицький, Тихоліз, Магоцький П і Кіндія у нападі. Найслабші були оба Дацки, які до запасної дружини ліговців не надаються. Ворота здобули: Магоцький 2, Кіндія, Дицьо і Тихоліз.

УКРАЇНА—КОРОНА.

Відплатні змагання в Короні відбулися в неділю 21. ц. м. на гриші Погоні. Корона сильно загрожена деградацією і тому можна сподіватися завзятої та емоційної гри. Україна як відомо, восени нещасливо програла в Самборі, тому тепер напевне дружина чорно-червоних буде намагатися вирішити змагання у свою користь та відправити Корону із доброю пайкою „пріт домі“.

Початок змагань о год. 5 пополудні.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Краків. КРАКОВІЯ—ПОЛЬОНІЯ 2:1 (1:0). Краківія перемогла з важким трудом, хоч мала майже ввесь час перевагу. Видів к. 3500. Це були єдині в Польщі в четвер 18. ц. м. змагання за мистецтво Державної Ліги.

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

Люблин. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЮБЛИН—РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ВАРШАВА 4:3 (3:1).

Кельце. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КЕЛЬЦЕ—РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ВАРШАВА 3:3 (0:1).

ЗАКОРДОННІ ЗМАГАННЯ.

Гамбург. ОБОЛЬОНА—ГАМБУРГЕР СПОРТ ФЕРАЙН 3:3 (3:0). Видів 12.000.

ЗА ЧАШУ ДЕЯВІСА.

Париж. ФРАНЦІЯ—КИТАЙ 2:0.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

Білгород. ЮГОСЛАВІЯ—АНГЛІЯ 2:1 (1:0). Видів 30.000.

Брюссель. ФРАНЦІЯ—БЕЛЬГІЯ 3:1 (1:0).

Букарешт. РУМУНІЯ—ЛАТВІЯ 4:0 (1:0).

Будапешт. МАДЯРСЬКА—ІРЛАНДІЯ 2:2 (1:0).

Штутгарт. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЧЕХІЙ—РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ НІМЕЧЧИНИ 1:1.

АКТОРИ НА СТАРТІ.

СОКАЛЬ. У. С. К. „ГОНГ“ — П. К. С. „ПОГОНЬ“ (Сокаль) 4:2 (1:1).

Спортова секція Українського Театру ім. Котляревського У. С. К. „Гонг“ вирішила змагання з гришим противником після завзятої боротьби певно у свою користь. П. К. С. „Погонь“ (сфуювалі польські клуби Сокала „Бригада“, „Отмелю“ і „Сокул“) в дуже добрім елбоом і має гарну будучність перед собою. Героем змагань був воротар „Гонгу“ Кіт, якого по амальних розентуваннях публіки вніс на руках з гриша. В нападі Малєцький і Сліпєцький мали „світ дель“. У допоміжній дуже добрі Климовський і Карпак. Оборона далі непевна. В Погоні найкращі Павловський і Базилюк. Гра гостра, але фер. Вороти для Гонгу стріляли Малєцький (2) і Сліпєцький (2). Для Погоні Базилюк (1) і Шапанський (1). Суддя п. Пазуник добрий та об'єктивний.

Варто підкреслити дуже пристойну поведінку різнонаціональної публіки, яка оплескувала обидві дружини, так, що змагання відбувалися в спортивній атмосфері. Українська публіка обсидала переможців квітами.

ПОДРОБИЦІ З НАКОЛЕСНИЦЬКИХ ЗМАГАНЬ У ВАРШАВІ.

Як ми вже подавали, два змагуни України, Степанів і Бабій брали участь у наколесницькому бігу який відбувся минулої неділі у Варшаві. Був це т. зв. „Big Asia“. Багато, навіть найкращих польських наколесників, зпр. Калж, Наторала, Таргонський і Келбаса не витримали важкого бігу й по кількадесяти рундах відступили. Між тими змагунами був теж Бабій який до 70 км. ішов дуже добре й завжди держався першої п'ятки. По сімдесяти кіл не витримав жадного тоща. Степанів ішов ввесь час рівномірно, кріш 20 окруження, на якому заломився і навіть на хвилину пристав, за що дістав карний пункт. Згодом він розкрутився і ішов уже до кінця добре та провадив перші біг у 61-ім і 62-ім окруженні та три передостанні окруження. Програв різницею невеликою ледви кільканих секунд. Головна причина програші не те, що він мав ще на повні змагання за мало рутини і за плано рішився фінішувати. В дійсності Степанів прийшов дев'ятий, але карні пункти перенесли його на 16. місце. Час першого був 3,14,18 сек. — Степанів 3,14,29.

Сян пнеться до гори.

СЯН—ЧОРНІ 2:1 (1:0).

Перемишль, 18. 5. (вл. тел.)

Сян може почванитися знову гарним успіхом, бо перемогти небезпечну дружину Чорних, навіть на своїм гриші не дуже так легко. В загальному треба признати, що хоч сянники виграли ці змагання заслужено, то реалі вони куди слабше, як напр. перед двома тижнями у аустрії з Погонєю І Б. За те не можна відмовити всім сянникам величезної амбіції, яка дозволяє їм йти від успіху до успіху.

Сян: Гуцул, Буш, Медвідь, Онисик, Кіцила, Неофіт, Медницький, Федорович, Турко, Побідинський, Рішівський.

Чорні: Лукасевич, Байор, Корні, Ганек, Чижєвський, Ольберт, Адамович, Журковський, Топілко, Колак, Опрік.

Як ми вже згадували на вступі, Сян заграв ці змагання слабше від попередніх. Зокрема слабшу форму виявила залога, який не виходили відкопи. Також інтервенції можна дещо закинути. Слабшу гру залоги оправдає те, що вона мала в першій половині проти себе вітер і сонце.

Онисик у допоміжній незай, хоч Ходаня не міг він у тв відітках заступати. Кіцила спершу був добрий, але у другій половині за скоро „випомпувався“. Неофіт дуже добрий.

Напад випав цим разом зовсім добре, крім правого аутмана Побідинського, який грав д. слабо.

Чорні були технічно може й кращою дружиною, однак Сян перевищав їх завзяттям і величезною амбіцією. Тому теж, крім частини першої половини, сянники мали ввесь час легку перевагу.

Хід гри: Перші кінники ймають із легкою перевагою Сян, який осягнув навіть два роги, однак їх не використав. Вислідом цієї офензивної акції сянники в перші ворота, які здобув у 6 хв. Турко, із пробою, минаючи кількох гравців. Чорні починають натискати, гра стає затишніша і такий стан триває приблизно до 30 хв.

У 35 хв. Турко мало що не здобуває ворота, але заложник Чорних рятує дослівно в останній секунд. В 45 хв. Турко стріляє певно на ворота і здавався, нічого не врятує Чорних перед страстою воріт. Та, на нещастя, в останній секунд знову усміхається шастя Чорним і м'яч відбивається від голови Медницького.

Друга половина спершу вирізняла, опісля Сян знов легко переважає. Та багато стрілів минає ворота Чорних. Зовсім несподівано у 13 хв. Чорні вирізняють. Топілко дістає по вільному м'ячі при повній безчинності залоги стріляє ворота. Гра стає знову рівноярдна, бо Сян немов пешиться, резигує з дальших успіхів і хоч напад далі переводить добрі акції, однак небезпек в них нема. Дружина не може себе довгий час віднайти. Шойно по добрих 10 хвилинах сянники знову приходять до себе і відразу витворюють під воротами Чорних багато замішання. Напад Сяну має безліч підвортіних ситуацій, але не вміє їх використати. Якби Чорні мали були хоч одну таку позицію, напевне були б її використали. Цей неможірний пех у стрілах знову вносить у ряди сянників свого роду знерв'ю і вони адоволяються нерішеним вислідом. Та в 41 хв. Турко подає до Федоровича, який із близької підвистує вислід до 2:1.

Судював п. Шибицький д. добре. Рухів к. 2000.

Інші висліди Окр. Ліги.

Львів. ГАСМОНЕЯ—ЛЕХІЯ 2:2 (1:0). Ворота для Гасмоней здобув Кац і Релас, для Лехії Литвинюк. Суддя п. Виховський.

Перемишль. ПОЛЬОНІЯ—ВКС 2:1 (2:0). Ворота для Польонії здобули: Калж і Корпак, для ВКС-у зі само-вільного стрілу впади воріт. Суддя інж. Хоманіцький.

Радів. РЕСОВІЯ—ПОГОНЬ (Стрий) 2:2 (0:2). Ворота для Погоні здобули Паризак і Стефаншин, для Ресовії Бохня і Кляуз. Суддя п. Гивсман.

НОВИНКИ

20

ТРАВЕНЬ

СУБОТА

От. ст. 7. травня 1939

Явлення знамені Чесного Хреста
Лат. Бернарда.

Сонце: схід — 3.32, захід — 19.09.

Місяць: схід — 5.17, захід — 21.11

Завтра: 21. травня. Неділя.

От. ст. 8. травня 1939.

Я. Неділя. Святих Отців. Івана Богослова.

Лат. 8. Нед. по Вал. Олені.

Сонце: схід — 3.31, захід — 19.11.

Місяць: схід — 6.14, захід — 22.05.

— **Вже появилася у мистецькому виконанні портрет Іх Експ. Митрополита Шептицького.** Дохід призначений на будову церкви у Придбичах — родинному селі Митрополита. Розмір 40x70 см. Можна набути у всіх книгарнях. Замоваляти у В-ві „Рідна Книжка“, Львів вул. Тетинська 3. Ціна портрету разом з пересилкою 2.25 зол. — **Комітет будови церкви у Придбичах.** 988 —10

— **Концерт Т-ва „Львівський Боян“ відбудеться в понеділок 22. травня ц. р. у великій залі Т-ва ім. М. Лисенка.** Початок в год. 20.15. У програмі твори українських композиторів у виконанні міш. і муж. хорів, сольоспів, терцет. Білетів в „Союзному Базарі“ вул. Руська 4. 20, в ціні від 0.50—2 зол. 1—2

— **Матуристи перемиської гімназії з року 1909!** Комітет пропонує товариський поматуральний зїзд на 8-го червня 1939 р., якщо згодиться відповідна кількість Товаришів. Зголошення до 27-го травня на адресу: Ол. Козьоринський, адвокат, Перемішль, вул. Волна 10. За Комітет: Олекса Козьоринський, адвокат, д-р К. Воевідка, лікар. 1—2

— **Конкурс молодих співаків, що його улаштує Супром відбудеться в днях 24. і 25. ц. м. (середа, четвер) в малій залі Лисенка год. 7.30 ввечір.** Обі конкурсній авдіції відбудуться прилюдно. Дня 26. ц. м. в п'ятницю у великій залі Лисенка в год. 8. ввечір відбудеться концерт лауреатів конкурсу. Думаємо, що перша цього роду імпреза в нашому дотеперішньому музичному житті, в якій бере участь позакісне число учасників, зацікавить наше громадянство. 1—2

— **Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хоружини 5,** поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я до прання. Тел. 294-81. 1022 2—100

— **Лиси, пелеринки, боа готові і на замовлення поручає Юлія Глушківський** Львів пл. Кавігульна 3. І. п. тел. 254-46. Нові журнали год на 1940 р. До кінця травня дешеві перерібки.

ПОЗІР! Нашу крамницю з фарбак, лікерами, поместами та всіма господарськими артикулами **МІ ПЕРЕМІШЛЬ** до якого з'являю в РИМКУ ч. 42. р. г. вул. ГРОДИНСЬКИХ. Просимо віддати нас на новому крамному місці. Кооп. „ФАРБОКРАМ“

— **У XX-ті роковини смерті о. Остапа Нижанківського відбудеться в неділю 21. ц. м. в год. 19.30 в Малій Залі Муз. Т-ва ім. Лисенка концерт творів бл. п. о. Остапа Нижанківського.** Участь у концерті беруть: Марія Сабат-Свірка, хор „Сурма“ під управою О. Пашкевича і д-р Нестор Нижанківський.

— **Театральні вистави українською літературною мовою в Руській Керестурі.** Театральний гурток у Руському Керестурі (Югославія) улаштує уперше театральну виставу в чистій українській мові. Досі всі вистави відбувалися там у лаській мові і тільки пісні співали в українській мові. Першу чисто українську виставу дасть керестурський амат. гурток під режисурою б. директора карпато-українського театру „Нова Сцена“ А. Шеретія, який перебуває тепер у Керестурі. Вистава вишала, звідки заходив д-р Шеретія незвичайно вдало. Оперетка „Запорізький скарб“, що пішла першою виставою, припала публіці до серця, яка гаряче оплескувала всі веселі місця. Побачивши, що — мовляв — літературна мова буде може незрозуміла для населення, що говорять місцевим говором, виникли неоподдані з нагоди цієї вистави д-р А. Шеретія зважив на спеціальне освітлення рефлексорів і нові декорації, що теж зробило на керестурську публіку велике враження. Не лише ця вистава впаде в граці. Як другу виставу виступить в реж. Шеретія народну оперу Готлиб Старицького „Солов'їний Ямарок“.

Головні мужеські ролі в обох оперетах грали актори-члени „Нової Сцени“ за винятком одного керестурського аматора. Жіночі ролі виконали д. добре керестурські аматорки. При цій нагоді слід підкреслити, що в Руському Керестурі знайшло захист та справжню братню опіку 200 емігрантів із Карпатської України, яких керестурські на Великодні Свята просто розколювали поміж себе. Подяку керестурським українцям за їх добру волю та ширшу поставу до емігрантів зложив д-р А. Шеретія окремою статтею в „Руських Новинах“ ч. 19.

— **Хто виграв на лотерії.** В нинішній тягненні Державної Класової Лотерії впади такі вигри: 75.000 зол. на ч. 46997; 25.000 зол. на ч. 154543; 15.000 зол. на ч. 97104 17722; 10.000 зол. на ч. 28642 67653; 5.000 зол. на ч. 53322 115961 130793 157705; 2.500 зол. на ч. 18357 25808 37462 41840 80869 90440 118071 128172 140509 161226 162237; 2.000 зол. на ч. 4810 16225 23561 23626 29414 29743 54694 60235 80192 89740 97720 121129 130212 134646 142877; 1.000 зол. на ч. 14868 15962 22511 23737 30558 32046 38418 39057 42018 44908 49486 60142 55990 60971 6632 72131 73073 77740 86416 88955 96382 96923 107352 115460 115497 117905 119641 123040 134812 139649 141729 158547 159545 161840 161877.

— **Вийшов на волю.** З арешту в Монастирських вийшов дня 16. травня ц. р. по 1-місячному побуті у слідстві п. В. Дідюк, голова гуртка Союзу Українських Купців у Монастирських.

— **Львівська хроніка.** У шпиталі померла Ліна Грос, яку самохід трунував на Казимирівській вулиці, так, що вона впала і розбила собі голову. — На вул. Абрагамовичів знайдено 4-місячну дитину. — Ян Бігель брав від власників каменів — зокрема у 3-ій ділянці — завдатки на газові маски, яких не доставляв; зойно по довшому часі поліція здемаскувала його.

— **Краєва хроніка.** У Козлові, пов. Тернопіль земля засипала 8-літнього Івана Бедирського, що бавився у ямі, викопаній на злив.

— **Румунська гранична сторожа застрілила пачкаря Івана Кречуна, що переходив Черемош.** Його товариша арештувала польська поліція. — У Семиківцях, пов. Станіславів згоріло 5 селянських господарств. — У Корнях, пов. Рава Руська грім ударив у стодолу; вибухає пожежа, в якій згоріло ціле господарство. — Коло Славетина, пов. Підгайці Олександр Залуцький розбирав гарматне стрільно, що вибухло, розриваючи його на шматки.

— У Соловій, пов. Перемішляни злодії обікрали каплицю.

— **Знову навіжена сокирою порубала дитину.** Умово хора Агнеса Гнелка в Коштовах к. Пщини, користаючи з неприсутності домашніх, у приступі божевілья завдала сокирою своїй 8-літній донечці Гільдегарді кілька сильних ударів у голову. Змасакровану дитину відвезли до шпиталу, в якому вона бореться зі смертю. Гнелкову знову відставили до заведення для умово хворих, відки її перед кількома днями випустили були.

— **Розібрали новий дім, бо був їм невигідний.** Перед городським судом у Лодзі відбулася нещодавно оригінальна розправа. Підсудних було 34 мешканців вул. Напюрковського. Їх обвинувачували, що вони розібрали однієї ночі новий дім, власність якихсь Франковських, бо той дім утруднював мешканцям вул. Напюрковського комунікацію зі сусідньою вулицею. Суд засудив 24 підсудних на кару 3 тижнів арешту, інших через нестачу доказів вини звільнив.

— **Залізнична катастрофа.** На залізничному шляху Молодечно—Воложин трапилася катастрофа мішаного поїзду, а саме останній вагон того поїзду вискочив із рейок, тому, що зломилася вісь вагону. Внаслідок катастрофи залізничний шлях зупинився на просторі 600 м. і тому теж була кількагодинна перерва в пасажирському русі. Жертв у людях, на щастя, не було.

— **Поліція викрила фабрики гітлерівських прапорців.** Поліція у Пщині впади на слід фабрики гітлерівських прапорців. По довшому слідстві поліція ствердила, що прапори зі свастикию фабрикує у своїм помешканні 24-літня Марія Блажчик. Підчас ревізії знайшли у краєвській варстаті зразки свастики, якими Блажчиківна користувалася при продуції прапорів.

— **Зїзд совітських винахідників.** У Москві почався загальносовітський зїзд конструкторів і винахідників у ділянці озброєння. Зїзд має розглянути й передискутувати низку нових винаходів, що торкаються хемічної, артилерійської та іншої зброї.

— **Швейцарська експедиція на Гімалаї.** 22. ц. р. приїздить до Бомбею швейцарська експедиція, заведена з 4 осіб, щоб виїхати на Гімалаї. Провідником цієї експедиції є відомий ман-

дрівник і швейцарський учений інж. Анж. Раш, який свого часу брав участь у міжнародній експедиції на Гімалаї проф. Діренфурта. Інші члени експедиції є теж досвідченими мандрівниками й альпіністами та можуть почкати гарними осягами. Головне завдання цієї експедиції — це фотометричні поміри та віднаходження первісних джерел ріки Гангу в околицях Гарвал—Гімалаї, на захід від Непалу.

— **Колись на світі всі стануть Смітами.** Американський „король сталі“, один із найбагатших людей у світі Езра Г. Сміт дуже гордиться своїм прізвищем і твердить, що Сміти це найбільша сім'я в цілому світі. Сміт створив окремий комітет, який мав перевести дослід над „минулим племені Смітів“. Дослідники Сміта ствердили, що за кілька мільонів літ, якщо світ витримає в цілості такий довгий вік, всі будемо називатися Смітами, бо найбільша сім'я світа проковтне всі інші роди Америки й Європи. На підставі смітівської статистики перед сто роками Сміти творили 1.441 пр. населення Великої Британії. П'ятьдесять літ пізніше цей відсоток підскочив до 1.452 пр., тепер Сміти творять 1.669 пр., значить є к. 800.000 Смітів. В самому Лондоні є 230 лікарів-Смітів, 266 адвокатів-Смітів, 356 пасторів-Смітів, 400 директорів фабрик і 350 різників. Виходить, що справді колись згідно з теорією „короля сталі“ цілий світ буде повний Смітів.

— **Сензаційний напад гангстерів на баню у Нью Йорку.** Гангстери напали в понеділок 15. ц. м. на баню „Едісон і спілка“ при 5-ій вулиці, одній з найрухливіших в Нью Йорку й ограбили його. Про цей сензаційний напад у білий день подають такі подробиці: Перед замкненням бюр зявилося в головній залі банку 6-ох бандитів, озброєних у револьвери та один скоростріл. Чотири гангстери стереоризували урядовців і присутніх на салі к. 200 клієнтів, яких примусили стати під стіною з піднесеними до гори руками. Одночасно для інших гангстерів отворили касу і забрали коло 90.000 доларів, з якими встигли втекти задніми дверми на вулицю, де всіли до самоходів і відїхали в невідомому напрямі, користаючи з оживленого руху на вулицях. Повідомлена поліція змобілізувала значні свої сили, але поки що не зловила сміливих гангстерів.

— **Недуги кишок.** Лікарські поваги отверджують, що природна гірка вода „Францішка Йосифа“ дуже теж при подразненні кишок примовно і безболісно.

Галю! Провінція! РЕСТОРАН „під Корonoю“

Львів, Ягайлонська 11.

— в найбільш вибагливості, найліпша кухня, найдешевші ціни —

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ВИБОРІВ ДО ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ В ЧОРНОКІНЦЯХ МАЛИХ.

Вибори до громадської ради в Чорнокінцях Малих визначили на день 11. березня ц. р. і українська більшість і польська меншість села створили виборчі комітети з тим, що у проводі першого станув п. Гринько Говенко, у проводі другого п. Маріян Мілюх. Як і в інших наших селах, польська меншість задала, щоб заклучити з нею виборчий компроміс та відступити їй щонайменше половину мандатів. На це не згодився голова українського виборчого комітету п. Гринько Говенко. Тоді п. Маріян Мілюх зробив до поліції донос, немов то Гринько Говенко публічно агітує, щоб люди не платили податків. На цей донос поліція арештувала Гриньку Говенку дня 1. березня ц. р. під замітом провини зі ст. 156. к. к. Городський суд у Гусятині, спираючись виключно на зізнання Маріяна Мілюха, засудив Гриньку Говенку на 5 місяців арешту.

Від того присуду засуджений відкликався до окружного суду в Чорткові, що присудив з дня 9. травня ц. р. відхилив присуд і суд унесеним Гриньку Говенку від заклученої йому провини.

Перед окружним судом боронив підсудного адв. д-р Володимир Електорович.

ЗА ЗНЕВАГУ ПОЛЬСЬКОГО НАРОДУ І БИТТЯ ПОЛЯКА.

У днях 13. і 15. травня ц. р. відбулися Сокалі розправа на візній сесії окружного суду зі Львова під проводом суду Городиського проти 7-ох молодих хлопців Керчина і Махивки, а саме: 1) Микола Керчина і Махивки, — за провини зі ст. 152 к. к. (за зневагу польського народу) і зі ст. 164 к. к. (за участь у сходинах з метою побиття поляка Г. Бжозовського); 2) Володимир Присупи — за провини зі ст. 164 к. к. (увадив і проводив сходинами); 3) Петро

ДОПИСИ.

Львів — ЖОВКІВСЬКЕ

Читальня „Просвіти“ на Жовківському в 125-ліття уродин Тараса Шевченка. Заходом членів читальні „Просвіти“ на Жовківському відбулася в неділю 14. V. п. р. святотва академія, присвячена 125-літтю уродин Кобзаря. На гарно прибраній квітми і зеленню сцені, пишався серед вишпю портрет Кобзаря. Концерт започаткували Заповітом. Співав мішаний хор читальні. Святотну промову виголосив п. Іван Стецюк. Офіс мішаний хор читальні відспівав: 1) „Думи мої“, 2) „Сонце заходить“, 3) „Садок вишневий“, 4) „Вогні горять“. Пісні були анведові дуже гарно. Видно, що хор веде зміла і певна рука диригента. Вокальні точки були переплітані декламаціями.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Спільне свячене у присілку Полянки, громади Ворощів. В неділю 14. травня п. р. відбулося у присілку Полянки, повіту Городек, перше спільне свячене, яке уладив місцевий, перед кількома місяцями оснований, кружок „Рідної Школи“. На святі були прийняті члени кружка та запрошені гості. Свячене відбулося в гарно прибраній салі. По посвеченні „свідів“ о. Охримович привітав усіх вірних бодором словом, передаючи їм найкращі побажання. Від „Рідної Школи“, як делегат Головної Управи, промовляв м-р Роман Алишевський. Він закликував вірних до праці в установах та вказав на велике значіння „Рідної Школи“ для нашої нації. Серед співів, декламацій та веселої гутірки провели учасники свята кілька милих годів зі собою. Треба висловити громадянам Полянки привання що, вони вже в початках творення організаційного життя проявляють великий запал, охоту до праці і вже мають деякі успіхи в тій праці. Що торкається самого свяченого, то на увагу заслуговують гарно зіспіваний хор та зміло виголослені декламації. Треба підкреслити і те, що вся молодь носить там вишивані сорочки, а дівчата ладіовальний одяг, що рідко можна отримати у підльвівських селах. Свято закінчило у всіх найкраще вражіння.

САМБІР.

Звичайні Загальні Збори кооперативи „Книжка“ в Самборі відбулися 5 травня п. р. в салі „Української Бесіди“ при участі 20 членів. Збори відкрив д-р М. Хомин, який покликав на секретаря п. Лазареву. Звіт з діяльності кооперативи і руху бібліотеки адав м-р Антін Сілецький. Зі звіту прийняті довідання, що під господарським оглядом бібліотека прийшла вже до рівноваги. Правда, за останній рік кооператива мала 58 — еол. втрати, але за 1938 р. полатила всі старі зобов'язання, закупила трохи нових книжок і заангажувавши платного бібліотекаря. Треба зазначити, що кооп. „Книжка“ — це одинока українська бібліотека в Самборі. Має тепер 4.000 томів і ледви... 50 абонентів. Для правильного розвитку бібліотека потребує хоч сто абонаментів. Коли б лише якась частина українських читачів, що постійно відвідує жидівську бібліотеку, перейшла до нашої бібліотеки і заплатила абонамент, то розвиток нашої бібліотеки і бібліотеки в Самборі був би забезпечений. Час отримати читальні української публіки та покинути чужі бібліотеки! Отримати абонентом своєї бібліотеки, докидаємо пеголку до розбудови нашої культури. Дискусія по звітах мала на меті знайти способи, як розбудувати бібліотеку та достосувати її до сучасних культурних потреб. По дискусії вибрано новий провід кооперативи. До Наглядної Ради ввійшли: о. Бережницький, начальник М. С. — голова, д-р М. Хомин — заступник голови, В. Назарів — секретар, Д. Филипчаківна, Ю. Соневичкий, вет. лікар, Н. Лехіцький і проф. Гриняй — члени. До Управи ввійшли: м-р А. Сілецький, Іван Калмар і Ярослав Турчанівна. Можна сподіватися, що новий провід подбає, щоб поставити бібліотеку на належному рівні, чого від широкого серця бажаємо. Збори закрив д-р М. Хомин, подякувавши прийним за участь.

Свячене в „Соколі“. В неділю 7. травня п. р. в малій, скромній, але естетично прибраній доміні „Сокола“ в Самборі відбулося понад 50 членів на спільне свячене, яке поблагословив проф. катехит о. Івашко, що виголосив теж теплу промову. За столами засіли члени, переважно молодь, до спільного свяченого. Від Старшини „Сокола“ промовляв голова д-р Рабій, виставив всіх присутніх. Вистав промовляв ще д-р М. Хомин. Свячене при товариській гутірці закінчилося до пізнього вечора. По офіційній частині відбулися товариські забави зі співами. Загальне вражіння зі свяченого дуже гарне.

Н.

ПІТ ЗНИК!...
Пудер **SUDORYN**
УСУВАЄ РАДИКАЛЬНО
ПІТ І ЗАПАХ

ЖУРНАЛИ.
ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Ілюстрований популярно-науковий журнал. Рік XII. Ч. 5. Травень 1939. Львів. Зміст: Ол. Бабія: Іванові Франкові. — Василь Паловський: Світло Івана Франка. — ва: Архив генерала Всеволода Петрова. — Володимир Колпачкович: Прокрилатство-рабство селян та панщини. — ва: Число українців у теперішній Словаччині. — ва: Кілько українців живе тепер на Угорщині. — Гр. Вобля: Румунсь. — п. г-ка: Збирачі та їх дивацтва. — П. Кречет: Іванас Мирний-Рудченко. — ва: Простір і населення теперішньої Німеччини. — Михайло Солевицький: Альбанія й альбанці. — г-г.: Найменший оселець. — Всеволод Гармашів: Джерела енергії. — ва: Розмноження в природі. — Юрко Мушак: Діти про Платона. — Василь Іванов: Значіння літаків у війні. — Ірина Домбровська: Приєднання народнього одягу і ткацького промислу. — Микола Бажадук: Жовня. — Теодор Чолач: Оповідання й пісні про панщину у села Віська Роснівська, лворівського повіту. — Ст. Ляницький: Сплавний канал Дунай-Одра-Висла-Дністер. — г-г.: Пообутися на кімнатних рослинах галапасів. — М. Чапельська: Місто пошкоди воя. — Юрій Федорів: Село Саджава в часах панщини. — Василь Степюк: Грецьке весілля. — Володимир Савченко: Суевський канал. — Антін Лотоцький: Теперішня молодь Югославії. — Е. Край: Побільшена зника. — Юрій Мушак: Джерело Франкової притчі про терп. — Е. Жарський: Творець сучасної руханки. — Бібліографія.

РІДНА МОВА. Науково-популярний місячник присвячений вивченню української мови та теорії літератури. Рік видання VII. Ч. 5. Травень 1939. Варшава. Зміст: Проф. д-р М. Кордуба: Що казуть назва осель. — І. Огієнко: Безпідметові речення. — М-р В. Решетука: Ідея чи форма? — І. Огієнко: Український літературний наголос. — Проф. д-р В. Кобилянський: Мова сьогочасних (львівських) видань для дітей і молоді. — Проф. І. Велигорський: Психологічна основа повстання здібних і неспівних снів. — І. Огієнко: Відмінні наголосу галицького від літературного. — Денник літературного критика: Нові видання. — Рідномовна. — Відповіді на запити читачів: З медичної термінології. — Переклад Св. Письма на літературну українську мову. — Дописи прихильників рідної мови.

УКРАЇНСЬКА КНИГА. Тримісячник присвячений бібліотечі та бібліофілству. Рік видання III. Ч. 1. Січень-березень 1939. Львів. Зміст: Лев Биковський: Книгознавство. — Ст. Сірополько: Систематичний і предметний каталог як засіб наблизити книжку до читача. — Універсал Гетьмана Скоропадського. — Б. Ю. Полєнський: Книжкова справа на Наддніпрянщині 1938 р. — В. Романенчук: Книжкова продукція в Галичині за 1938 р. — Теоктист Пачовський: Бібліографічний показник віршів про Котляревського. — Бібліографія (1935 і 1939). — Огляди. — Хроніка. — Посмертна агадка. — Рецензії. — 3 листів до Редакції.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА. Економічно-суспільний місячник. Річник XII. Ч. 5. Травень 1939. Львів. Зміст: На осягах дня. — В. Тотомішин: Кооператив і сучасна криза. — Д. Коренев: Як розбудувати український Перемішля. — Д. Писаківський: Криза в Союзі Державах П. А. — Серед книг. — Кооперативна хроніка. — 3 преси і життя. — 3 господарського життя.

НИВА. Часовий прив'язаний церковним і суспільним справам. Рік XXXIV. Ч. 5. Травень 1939. Львів. Зміст: Лицем до Літургії. — М-р Роман Дурбак: Мітрополіти діяльність Льва Книжки (1713—1728). — о. А. Ломний: П'ятидесятниця в різнім устані нашої Церкви. — о. Йосиф Яворський: Витяг з парохіальної хроніки в Луцьких. — М-р Богдан Канюпра: Станово-кооперативний лад. — о. В. Рабій: Наші деканальні соборчики. — Нові книжки. — Волчана.

ВАТРА. ЖУРНАЛ українського пласту на чужині. Рік I. Ч. 2. Березень-квітень 1939. Париж.

ТРИЗУБ. Орган боротьби за незалежність України. Рік видання XV. Ч. 17—18. З 7-го травня 1939. Париж.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтелігента.

Виступання Редакції.

Н. О. Л. Ілма: Багато донесів ми не читали; видно, десь пропали ці доросі.

Бродюка, 4) Івана Остапка, зв. Палінський, 5) Антона Бедрика, 6) Йосифа Кубінського — за провину зі ст. 164 § 1. к. к. (за участь у скоєнні); 7) Михайла Яворського — за провину зі ст. 240 к. к. (за побиття Бжозовського).

Акт обвинувачення заклада підсудним, що вони дня 13. січня п. р. коло 5.30 год. вечором зробили в читальні „Просвіти“ в Корчмині сходили, де під проводом підс. Володимира Приступу рішили побити Бжозовського; жероб витягнули підс. Бродюк та Іван Остапик.

Суд не дав віри свідкам оборони, що читальня „Просвіти“ в тому часі була замкнена, що ніодин з підсудних у тому часі не був у читальні, лише в церкві або вдома, та повірив зізнанням поліціантів, які переслухували підсудних, перед якими підс. Бродюк, Остапик Микола і Кубінський призналися до вини. Підсудні заперечили свою вину і зізнали, що в критичному часі взагалі не були в читальні, як це каже акт обвинувачення.

По розправі суд засудив підс. Володимира Приступу на 3 роки в'язниці, Петра Бродюка на 2 роки, Михайла Яворського на півтора року; підсудних: Івана Остапка, Антона Бедрика, Йосифа Кубінського по 1 рокові в'язниці, а малолітнього Миколу Остапика на приміщення в поправному заведенні. Підсудних обвинувачував прок. Треляя, боронили адвокати д-р Ілля Салагуб з Белза і м-р Юліян Діскевич зі Сокала.

Відозви й комунікати.

ДИТЯЧІ САДКИ В 1939 Р.

Провідниці, що бажають вести дитячі садки в 1939 р. а не внесли ще прохань на приділення їм праці, можуть іще внести подання до Головної Управи Р. Ш. у Львові, вул. Оборони Львова 12. або просто на адресу Повітових Союзів Кружків Р. Ш. (Повітових Кружків Р. Ш.) до 31. травня 1939 р. До подання долучити такі документи або їх відписи: 1) метрику, 2) свідоцтво зрілості, 3) посвідку покінчення курсу провідниць дитячих садків, 4) поручення рідношкілні, або іншої української установи.

Головна Управа Рідної Школи.

† Посмертні згадки.

ОСИП СТЕЩИШИН.

Осип Стецишин, ур. 24. VII. 1894. р., бувший старшина У. Г. А., помер 15. березня ц. р. на еміграції у Брні в Чехії. В 1914. р. покликали його до австрійського війська, в 1915 р. був тяжко ранений і став майже несподібний до полевой служби. Однак в листопадових днях 1918. р. зголосився до У. Г. А., з котрою перебрав долю й недолу до Збруча, описав чотирикутник смерті і всі дальші переходи. В 1920. р. був членом Херсонської Дивізії, з котрою восени того самого року перейшов у Чехословаччину. Злиденне життя на еміграції та невпинна туга за ріднею і батьківщиною не зломали його. В його серці жевріла велика любов до Батьківщини і на чужині працював він для Неї, як міг і вмів. Останні події розбудили були в нього, як і в багатьох інших, надію на кращі часи, та дійсність, що прийшла тепер, розбила його хоре серце. Осиротив дружину і малу донечку. Українська Громада у Брні вшанувала його пам'ять величавим похороном. Домовину, прикрити українським прапором, несли студенти, співав хор, проціали його рідним словом. В. Й. ПІ

ВОЛОДИМИР ЛАВРЕНТІЙ.

В минулу п'ятницю серед дуже великого збору народу відвідало золочівське громадянство в останню дорогу бувшого сотника Армії У. Н. Р., бл. п. Володимира Лаврентія. Розмірчо ще дуже молоде, бо 44-літнє його серце перестало нагло бити. Не могло, видно, довше зносити тяжкої скитальщини, здалека від своєї тісноті батьківщини... Покинув троє незабезпечених нелітніх сиріт та вдову. Вічна йому Пам'ять!

Сцени з побуту та життя Альбанії
за війни 1914 р.

знайдете в повісті

ГЕРГАРДА ГЕЗЕМАН

„УТЕЧА“

що вийшла в бібліотеці „Діла“

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Марта Величківська: 140 РІЗНИХ СТРАВ І ВНИТІВ З КАРТОПЕЛЬ. Львів, 1939. Стор. 56. Мала 8-ка.

Іван Баберський: УКРАЇНСЬКЕ СОКІЛЬСТВО 1894—1939. Соціальська бібліотека. Ч. 7. Львів, 1939. Видавель Соція-Батько. Стор. 16; 16-ка.

Іван Баберський: ПОМІЧЕННЯ ПРО АНГЛІЙСЬКИЙ ПЛАСТ. Львів, 1939. Видавель Соція-Батько. Стор. 18; 16-ка.

